

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

AionianBible.org

Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca și “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ®

Luka
Bayash Luke

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2023

Source text: eBible.org

Source version: 11/25/2022

Source copyright: CC Attribution 4.0

Pioneers, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.13.11 (Pro) on 3/18/2023

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka 11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

Destiny

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

G. DORÉ

H. PISAN.

Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă šje fašji."

Šă vojnici ur skos kockă să să āmperci dăm coljilje aluj änträ jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum ščijec mulc su apukat sā skriji događajur šje Dimizov u obečalit a su dogodulit āntri noj. **2** Orikic as re svedoci dām kap dā šje ur skris šje ur vāzut šā šje svite Isus, jej ās slugurije alu vorba. **3** Aša šā ju mam āngāndit dām elsi pā rānd sā skruv kutotu pāntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sā fij siguran šā sā poc arāta šā sā spuj dā ānkridala dā vorbilje dā šje u fost ānvācat kā āj aje anume. **5** Ām zālijiljele kānd kralj Herod vladale ām Judeja, are unu popā šje sā čima Zaharija dām svečenički rodu alu Abiji, šā mujere aluj isto are dām pleme alu Aron. Je sā čima Elizabeta. **6** Amāndož as re ām oči alu Dimizov fār dā duvinā, pravedni kā jej cānje toči zapovedurjele šā pravilurje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fār dā kupij, daje kā Elizabeta nu puće sā ajvi kupij, šā amāndož asre tari bātārnj. **8** Kānd una zā, Zaharija služule ka popa alu Dimizov ām Hram, u vinjut vreme pā grupa aluj sā služulaskā. **9** Dā pā običaju āntri pop lu izbralit ku kockā sā mergā ām svetište alu Domnu sā prinusulaskā miomirosur. **10** Šā āntreg narodu aščipta afarā ām udvar šā sā aruga ām vreme dā mirosur. **11** Atunje andalu alu Domnu su nāstāmit ām Hram alu Zahariji dādānenči pā desna parci dā žrtvenik hundi are miomiris. **12** Zaharija kānd u vāzut pā andal taris su ānfrikušatāsā. **13** Daje andalu ju zās: "Nuči sprije, Zaharija! Arugalā ata u fost auzātā. Mujere ata Elizabeta u ave fišor, šā tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fālušāje šā slavlje šā mulc sur ām fāluša la fātala aluj. **15** Kā jāl anume u fi mari ām oči lu Domnu anostru. Vin šā taris buturā no be. Mar ām injima alu mumāsa jāl u fi umpljet ku Duhu Svānt. **16** Mulc fišorji kari ās Izraelci sur āntorši dā rānd dā la jāl ām napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jāl u merži ām nenče alu Domnu ka vjesniku ām duhu šā ām pućere alu Ilija kari are dā kānva prorok sā pomirilaskā pā kupiji ku tatusurlje, sā āntorkā pā eje kari ās nevjerni sā apuši mudrost dā la heje kari ās pravednā, sā pripremalaška narod pāntru Domnu." **18** Ali u zās Zaharija alu andalu Gabrijel kari stāče ām nenče alu Dimizov: "Dā pā šje uj šči kā aje āj anume? Tu vejs kā mes aksu om bātārn šā bāšaca ame āj isto ām aj." **19** Andalu ju āntors vorba: "Numilje amnjov āj Gabrijel šā ju mes ku Dimizov sā askultā šje mu spunj, aša mes mānat sā svitesku činji šā sāc aduk Hir fālos. **20** Punji mā ureći, kānd mar nu maj ānkrizut dā vorbasta šje cam spusu, tu njimika nu vi puće sviti pān šje no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi ām pravā vremi." **21** Lume aščipta afarā pā Zaharija, šā sā čudule šje fašji atita dobā ām svetište. **22** Kānd u vinjut afarā nu puće sā svitaskā. Jāl svite ām znakovur šā nu puće sā svitaskā njimika pān šje nu ju su ave kupilu. Šā atunje ur prišepi kā u avut vizijā ām svetište. **23** Kānd u završālit vreme dā služba aluj ām Hram, Zaharija u fužit akasā. **24** Atunje maj dā pā zālijile bāšaca aluj u rāmas gārjonā, šā nu jāšā afarā šinši lunj. Elizabeta u zās: **25** "Domnu āj ala kari u fākut asta aksu: Dimizov su ujut pā minji ku milā šā u lot āndārāt rušanje dām oči alu ominj." **26** Šasā lunj dā kānd Elizabeta are gārjonā, Dimizov u mānat pā andalu aluj pāšči Gabrijel ām varuš ām Gallileja kari sā čamā Nazaret. **27** Jāl u vinjut la fatā ām pār kā su zaručulit ku Josip kari are potomku

alu Kraju David. Je sā čima Marija. **28** Gabrijel u vinjut šā u zās: "Ānfālušešči tu kari ješč izabralit! Domnu āj ku činji! Blagoslovilita ješč tu āntri mujer!" **29** Marija are uznenireňā dā pozdravu aluj šā je u ānširkat sā sā āngāndaskā šje značalešči. **30** Andalu ju zās alj: "Nuc fijā frikā, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milā. **31** Punji ureći, vi rāmānje gārjonā, vi fāta fišoru šā tu ji punji numi Isus! **32** Jāl u fi mari, šā u fi čimat Fišoru lu Hāl Maj Mari! Šā Domnu Dimizov ju da autoritet sā vladalaskā ka kralju ka kum āj predaku aluj David. **33** Šā jāl u vladalit ām familija lu Jakov dā erikeš, šā kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aiōn g165) **34** Marija u āntribat atunje pā andal: "Kum poči asta fi kā ju mes fatār ām pār!" **35** Andalu ju āntors vorba: "Duhu Svānt u vinji pā činji, šā pućere dā Hāl Maj Mari cu astupa ku umbrā. Dām ala rānd Kupilu Svānt šje u fi fātat dā la činji u fi čimat Fišoru alu Dimizov. **36** Punji ureći: Rodakinja asta Elizabeta āj bātārnā šā isto u ave fišor, kā je nu puće sā ajvi majmult, ali aksu āj mar ām šasā lunj dā kānd āj gārjonā. **37** Kā njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunje u zās Marija: "Da ju mā ligizesku asta sā fjuv ropkinja alu Domnu. Lasā fijā aša kum tu zāši." Atunje andalu u fužit dā la je. **39** Dovā tri zāli dā pā aje Marija su gātāt šā u mers pā kalji, je su āngribit ām unu sat ām Judeja pā dal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat ām nontru šā su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u auzāt Elizabeta pozdravu lu Marija u sāmcāt pā kupilu alji kum taris su miškat ām injimā, šā Elizabeta are pljinā ku Duhu Svānt. **42** Elizabeta taris u mužit lu Marija: "Maj taris ješč blagoslovilita tu āntri mujer, šā blagoslovilita āj kupilu atov!" **43** Adišje mes aša bitnā, kā tu mama lu Domnu amnjov vinji sā mā posjetilaskā? **44** Kā dām momentu šje am auzāt pozdravalala ata, kupilu amnjov taris su miškat dā fālušājā ām injima ame! **45** Blagoslovlenj daje kā tu aj ānkrizut kā šje Domnu cu igirit sigurno u fi!" **46** Atunje Marija u zās: "Duša ame āl slavalešči pā maj mari Domn, **47** šā duhu amnjov sā ānfālušešči ām Dimizov Spasitelju amnjov, **48** daje kā jāl su ujut ku milā pā minji pā poniznā ropkinja aluj, aksu toči generacijurje mur čimamā blagoslovlenjā, **49** daje kā svemogući Dimizov u fākut mari djelur ku minji, šā numilje aluj āj svānt. **50** Pālāngā totā sāmānča, Dimizov āj milos pālāngā eje kari āl poštvalešči. **51** Ku mānā aluj jāl u fākut pućerniši lukrur. Jāl u arunkat afarā pā eje kari are ponosnā ām svitličili alor šā pā eje kari are umišleni. **52** Pā heje bālour vladar lju vārlji dā pā prijestolje, a pā heje kari āl ponizni lju riđikatulji. **53** U rānjit pā flāmānž ku mānkaris bunā, a pā gāzdaši lju māna ku mānijile golji. **54** Jāl u ažutat pā Izrael sluga aluj su āngānditusā dā milā aluj, **55** ka kum u obečalit alu preci anostri dā kānva sā fijā pljinā dā milā pālāngā Abraham šā pālāngā potomku aluj dā erikeš." (aiōn g165) **56** Marija u rāmas ku Elizabeta tri lunj atunje su āntorsasā akasā. **57** Kānd u vinjut vreme alu Elizabeti sā ajvi kupil, je u fātat fišor. **58** Šā kānd u auzāt susjedi šā njamu kā Domnu are bun pālāngā je, jej u vinjut una la je šā sā ām fāluše ku je una. **59** Kupilu trābije sā fijā obrezalit pā optā (8) zuva, šā kānd or vinjut una sā fakā asta, jej gānde sā āj de numi Zaharija dā pā tatusu. **60** Mumāsa u odbijilit šā u zās: "Nu, jāl su čima Ivan." **61** Ali jej u zās: "Njime dām njamuc nu u fost čimat dā pā numiljalal!" **62** Šā aša jej āntriba ku znakur pā tatusu alu kupilula, kum su čima. **63** Zaharija u šjirut pločićā dā skris šā u

skris: "Ivan áj numilje aluj!" Toc asre ámirac. **64** Šá dámala šas Dimizov u dásvákut gura alu Zaharija šá poći sá svitaská. Šá jál dáde slavá alu Dimizov! **65** Atunše frika u vinjít pátot susjedu šá ám totá parce dá Judeja pám dalur šá spunje šje su dogodulit. **66** Toc kari ur auzát dá aje cárne ám firi šá sá ángánde: "Šje u fi dámala kupil? Anume mána alu Domnuluj are ku kupilula Ivan." **67** Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dá Duhu Svánt, atunše prorokale šá zášje: **68** "Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Ká jál u vinjít šá sá otkupilaská pát narodu aluj!" **69** Jál u rádikat pántru noj pát spasitelju silni! Dám potomstva lu sluga amnjov la kralj David. **70** Asta nju fost spus dám gurále dá proroci aluj svánc dá kánpa: (aión g165) **71** spasenje dá la dužmanji anoštri šá dám mánj kari toc njí märzalešci. **72** Are milosrdan pálängá preci anoštri, šá u ispunulit savezu aluj svánt. **73** Ám zakletvá kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: **74** sá nji izbavalaská dám mánj alu dužmanj, sá pučenj poslužulenj pát jál fár dá friká, **75** šá sá kustanji svánt šá dirept ám toći zálijije dá kustu anostru. **76** Šá tu Ivan fišjoru amnjov, tu vi fi čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, ká tu vi merzji ám nenče alu Domnuluj šá sá áj direš kalje aluj, **77** Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fálos dás spasałala šá dá jirtala dá grehurlje alor. **78** Kutotu asta áj dá ránd dá suflitu milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari svitlizešci u vinji afar dám nor pát noj sus **79** u da luminá alu eje kari šadí ám tunjerik, šá ám umbra alu morči. Nju punji pišjorilje anoštri pát kalje dá putuljalá." **80** Ivan u kriskut šá su ámbálurit ám duh. Kusta ám pustinjá pán šje nu su arátat javno alu Izraelc.

2 Ám aje vremi dá pát šje su avut Ivan, zapovjed u fost mánatá dá la car August sá faká skritura dá stanovništvo ám antragá cara. **2** Aje are elší skritura dá stanovništvo kari u fost kánd Kvirinije are vladar dá Sirija. **3** Aša toc ur mers sá sá prijavalaská ám varušu hundí preci alor u kustat. **4** Aša Josip dám mik varuš Nazaret ám Galileja, u mers ám varuš Betlehem ám Judeja hundí su avut David daje ká jej as re njamu alu kralj David. **5** Josip u mers akulo sá sá jivaská dá skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gárgoná. **6** Šá kum asre dám Betlehem akulo vreme u vinjít sá sá ajvi kupilu. **7** Je u avut elší fišjor, lu áñválitlu šá lu pus ám hištalov daje ká nu are soba pántru jej ám fugadov. **8** Ám ala lok dá apropi dá Betlehem asre pastirur kari rámanje afará pát otvoreno šá pátze stadurje alor totá nopće. **9** Šá dám turdatá su pojavalit andalu alu Domnuluj! Andalu u stat ám nenče alor, šá slava alu Domnuluj lju svitlázat pát jej. **10** Pastiri u gálbánjít ám ubraz dá friká. **10** Ali andalu lju zás: "Nu vá fijá friká! Ju yuvu sá vá aduk Hir fálos, dá mari fálušájá pántru totá lume. **11** Ám varušu hundí su avut Kralj David, astás su avut Spasitelj. Jál are Krist, Domnu! **12** Asta áj znak dá pát kari sá ál šćijec: voj vic afla pát kupilu áñválit ám hištalov." **13** Atunše dám turdatá lágá parce dá andal u vinjít mulc andej dám nor kari hvalale pát Dimizov. Šá jej slavale: **14** "Slava alu Dimizov ám nor šá pát pámánt putuljalú alu eje ominj kari lju izabralit." **15** Dá pát šje ur fužit andelji dá la pastir ám nor, pastiri ur zás una la alt: "Haj aku am Betlehem, šá sá viđenj aje dá šje Domnu nju spus!" **16** Aša sur ángribit ám Betlehem šá ur aflat pát Marija, šá pát Josip, a kupilu are ám hištalov. **17** Šá kánd pastiri ur väzut pát kupil, jej sur apukatásá sá spuđá šje lju fost spus dá la andej dá kupil. **18** Toc eje kari ur auzát šje pastiri ur spus, jej toc asre

ámirac. **19** Ali Marija cárne toći vorbilje alor ám sufličije alor šá mult su gándit dá jelj. **20** Atunše pastiri ur fužit la stadurje alor šá jej dáde hvalá šá slavá lu Dimizov dá kutotu stvarurje šje ur ausätz šá šje ur väzut, točno kum lju fost najavalit alor. **21** Osma zuva kánd kupilu su avut u fost obrezalit, šá u fost čimat Isus, numilje u datá aluj dá la andal majnti dá šje Marija u rámás gárgoná. **22** Šá kánd u vinjít vreme alu Marija obred dá čistilaš kum are zapovjedalaš dá la zakonu alu Mojsije, Marije šá Josip ur dus pát Isus am Jeruzalem sá ál posvetilaská la Domnu, **23** ká áj skris ám zakonu alu Domnu: "Tot elší fišjor u fi posvetilitá la Domnu." **24** Jej trábä isto sá aduká žrtvá: "Dová grlicur ili doj tänjirá puromb," kum áj zapovjedalaš dá la zakonu alu Domnu anostru. **25** Atunše are om ám Jeruzalem šje sá čima Šimun. Jál are pravedan šá svet šá aščipta pát Mesija sá izbavalaská pát Izrael šá Duhu Svánt are ku jál. **26** Šá Duhu Svánt majnti ju spus aluj ká no mori majnti dá šje no vide pát Mesija alu Domnu anostru. **27** Aša Duhu Svánt lu dus pát Šimun ám Hram kánd ur adus roditelji pát kupilu Isus ám nontru šá sá faktá obred kum are običaju dá zakonu alu Mojsije. **28** Šimun lu apukat ám mánjilješ pát Isus, slavale pát Dimizov, šá u zás: **29** "Aku lasá pát sluga atov sá morá ám putuljalá, Domnu, kum tu aj zás, **30** ká oči amej ur väzut spasenje ata. **31** Asta tu aj fákut dá totá lume. **32** Asta áj lumina dá ominj šá lju svitlazaská alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dá Izrael!" **33** Tata šá mama alu Isus asre umplječ ku ámiralaš dá kutotu šje Šimun u zás dá jál. **34** Atunše Šimun u blagoslovilut pát jej šá u zás lu Marija: "Dimizov u odredilit pát ala kupil ká pántru jál mulc Izrael ur káde šá su ridikás. Jál áj odredilit sá fijá znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacalilá. **35** Aša u vinji pát luminá gándurlje askunšá alu mulc, a maču či ámpunži ám duša ata." **36** Are isto ašá proročica Ana fatá alu Fanuel kari áj dám pleme alu Ašer. Ana are tari bártarná mujeri, je are šapči áj ám brak **37** šá aku áj vádojá, mar hundiva osamdeset patru aj. Ana nu fužje dám Hram, nego služule akulo zuva šá nopće ám post sá ám aruguminiči. **38** Baš pát aje vremi Ana u vinjít, hvatale pát Dimizov, šá je spunjé dá kupilu Isus alu toc kari aščipta pát Dimizov sá otkupilaská pát Jeruzalem. **39** Dá pát šje ur fákut Josip šá Marije kutotu šje zakonu alu Domnu u šíjur dá la jej, jej ur mers ám napoj ám varušu alor Nazaret ám Galileja. **40** Kupilu u kriskut šá su ámbáluritásá, are pljin dá mudrost, šá blagoslovurje alu Dimizov asre ku Isus. **41** Roditelji alu Isus máržje ám tot anu ám Jeruzalem sá fija akulo pát blagdan dá Pasha. **42** Aša kánd are Isus dvanaest aj dá bártarná jál una ku jej u mers pát blagdan ka kum stalno máržje. **43** Šá kánd u trikut blagdanu jej sur gáttatásá akasá, ali fár dá šćučilje alu roditelji, kupilu Isus u rámás ám Jeruzalem. **44** Jej gánde ká áj hundiva ám grupá. Jej ur trikut mari kalji totá zuva, kapu sur apukatásá sá ál kočí ántri njamu šá ántri hej kari ál kunošci. **45** Kum nu lor aflat, jej ur mers ám napoj ám Jeruzalem šá ál kočí. **46** Tri zájli dá pát aje jej lor aflat. Isus are ám Hram, šáde ántri učitelji dá zakonu alu Mojsije, punje ureče šá lju ántriba. **47** Toc kari ál punje ureče asre ámirac la fire aluj, šá la odgovurje aluj. **48** Roditelji aluj isto ašá asre tari ámirac kánd lor väzutálak akulo šá mumáša ju zás: "Fišjor amnjov adášje njaj fákut asta anová? Tata atov šá ju as renj ám mari brigur dá činji, pásči tot či kutanji!" **49** Isus u ántors vorba:

"Ali adășje mă kutac? Nu šćijec kă ju aš trăbuji să fjuv ām kasa alu Tata amnjov?" 50 Jej nur prišiput šje gănde să lji spujă. 51 Ali Isus u mers ām napoj ku roditelji ām Nazaret, řă jăl lju u pus ureći. řă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje ām suflitush. 52 řă ām aje vremi Isus u kriskut ām gănd řă ām telă řă ku milă dă la Dimizov řă dă la lumi.

3 Kănd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj.

Poncije Pilat are upravitelj ām Judeja, Herod vladale ām Galileja a Filip, fračilje aluj dă pă tata alor, vladale ām Itureja řă ām Trahonitida a Lizaranije vladale ām Abilena, 2 Ana řă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mănat porukă alu Ivan, fišjoru alu Zaharija, kari kusta ām pustinjă. 3 řă aša Ivan u mers ām toci lokurleje pă lăngă rijeka Jordan să propovedălaskă daje kă toc kari u grešălit, a heje kari su pokajalit să lji jarči Dimizov grehurlje a Ivan atunšeje lju bučuza. 4 Ka kum Prorok Izaija svite ām kenvije aluj dă ešće vorbi: "Graju alu unu kari mužješči ām pustinjă řă řă auze: pripremilec kalje pāntru Domnu; ravnałecă kalje! 5 Lasă totă dolina să fijă umpljetă řă totă planina să fijă ām tokmă ku alçilje, řă kălijile krivă să fijă pravă, řă kălijile kari nus ravnă să fijă ravnă 6 atunšeje totă lume u vide Spasenje dă la Dimizov." 7 Alu gărmadă dă lumi kari ur vinjut la jăl řă řă bučazi, Ivan zășje: "Voj leglo alu otrovni šarpi, řinji vu upozorulit să anširkăc să skăpăc dăm kazna šje u vinji pă voj?" 8 Arătăc plodur dă ănkăjală! Nu vă apukăc să vă zăşjec una lu alt: Abraham āj tata anostru! Ju vă zăk: Dimizov poći dăm petrilješče rădika pă kupij alu Abraham!" 9 Maraku săkure dă suđu alu Dimizov āj pusă sus să taji dăm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu adușji bun plod u fi tijet ăndărăt řă vărlitj ām fok. 10 Gărmadă lu ăntribat pă jăl: "Šje să făşjenj atunšeje?" 11 Ivan u zăs: "Dakă avec dovă kămašă atunšeje āmpărcăcăvă ku ala kari nari njiiš una. Dakă avec măñkari isto aša trăbă să vă āmpărcăc." 12 Akulo asre isto řă carinici kari ur vinjut să řă bucežă řă jej lor ăntribat: "Učitelju, šje să făşjenj?" 13 Ivan u ăntors vorba: "Nu maj akulijec majmult dă kită řje avec pravo să locăl!" 14 řă kătăñilje isto lor ăntribat: "A noj? Šje trăbă noj řă făşjenj?" Alor lju zăs: "Nu loc ku săla dă njime banj, njiiš nu svedočulec krivo protiv dă řijinjiva řă fijec zadovoljni ku plata avostră!" 15 Lume asre aku pljinj dă ašćiptalur, řă řă ănrtriba ām suflitilje alor, nar puće Ivan să fijă Mesija. 16 Ivan lju ăntors vorba alu toc: "Ju vă bucežu ku apă, ali unu kari u vinji kari āj maj bălour da minji řă lu kari nu mes vredan să āj ljej žnirancurlje aluj. Jăl vu bučuza ku Duhu Svănt řă ku fok. 17 Jăl căñji furka ām măna aluj, řă jăl u cistili teleku temeljito. Jăl u akulježi făjna ām skladišta aluj, ali jăl u arđi jarba uskata dă fok řje nu să ašćinjji." 18 řă ām mulci poticajur svite alu lume řă alu cară dă Hir fălos. 19 Ivan lu făkut dă njimik pă car Herod dă rând kă jăl su lot una ku Herodijada băšăcă alu fračišuš isto aša řă dă alcii stvarur reliji řje u făkut Herod. 20 La kutotu stvarurlje reliji řje u făkut jăl u pus maj una: jăl u ănkujet pă Ivan řje bučază ām čemică. 21 Kănd asre totă lume bučuzac dă la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kănd Isus su arugat su dăsvăkut noru, 22 řă Duhu Svănt u vinjut žos pă jăl am formă dă purombu řă graj dăm nor u svătit: "Tu ješć Fišjoru amnjov plăkut! Tu ješć fulušuja ame!" 23 Aku Isus are hundiva trideset aj dă bătărn kănd su apukat

javno să propovedălaskă. Isus are cănut dă fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, 24 Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, 25 Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseh, Joseh are fišjoru alu Joda, 27 Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjoru alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, 28 Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, 29 Er are fišjoru alu Jošua, Jošua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Jorim, Jorim are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, 30 Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijahakim, 31 Elijahakim are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, 32 David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are fišjoru alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, 33 Nahšon are fišjoru alu Aminadab, Aminadab are fišjoru alu Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are fišjoru alu Juda, 34 Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu Nahor, 35 Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor alu Eber, Eber are fišjor alu Sala, 36 Sala are fišjoru alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are fišjor alu Lamek, 37 Lamek are fišjoru alu Metušalah, Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu Jared, Jared are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fišjoru alu Kenan, 38 Kenan are fišjoru alu Enoš, Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a pă Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, pljin dă Duh Svănt su ăntors dăm rijeka Jordan, řă

ăl dușje Duhu păm pustinjur 2 ăcetrdeset zăli, hundi u fost anšjirkat dă la draku. ām zălijelje nu u măñkat njimika, řă kănd u vinjut do kraja jăl are flămand. 3 Draku ju zăs atunšeje: "Dakă ješć tu Fišjoru alu Dimizov zapovijedalešči alu petrilješče să řă fakă pită." 4 Isus ju ăntors vorba: "Skris āj ām svăntă kenvija: 'Lume nu kustă numa dăm pită.'" 5 Draku lu dus pă jăl pă planină naltă, řă ām unu moment draku ju arătat aluj kutotu kraljevstvo dă svet. 6 řă draku ju zăs aluj: "Ju cuj da kutotu puceresta řă măndremesta kari āj dată mijă, řă ju pot da alu řinji găndesk. 7 Kănd čaj klanjali la minji, ju caš da kutotu cijă." 8 Isus ju ăntors vorba: "Skris āj ām svăntă kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjaleščici řă pă jăl služulešči!'" 9 Dă pă aje draku lu dus ām varuš Jeruzalem řă lu pusălă pă maj nalt lok dă Hram. Atunšeje ju zăs aluj: "Dakă ješć tu Fišjoru alu Dimizov, seri žos! 10 Kă āj skris ām svăntă kenvija: 'Jăl u zapovijedali alu andelji aluj să či păzaskă!', 11 řă 'cu dușji pă măñă řă nu či luvešč ku pišjorilje ām petră.'" 12 Isus ăntoršii vorba: "U zăs āj

ām svāntā kenvija: 'Nu ānšjirka pā Domnu Dimizovu atov!'¹³ Atunše kānd u trikut draku ku toči ānšjirkalurje, lu lāsat pā jāl pā una vreme. ¹⁴ Isus meržji ām napoj ām lok dā Galileja ām pučere lu Duh, šā vorbi dā jāl sor apukat sā kružlaskā pāščitot ām aje regijā. ¹⁵ Jāl ānvāca ām sinagogurje alor šā toc āl slavale. ¹⁶ Jāl u vinjīt ām varuš dā Nazaret, hundī jāl u kriskut sā pā običaju aluj, jāl u mers sāmbāta ām sinagogā. Šā su skulat sā čitalaskā. ¹⁷ U datā la jāl svitak dā la proroku Izaija, a jāl u dāsvkut svitku šā u aflat lok hundī skrijā: ¹⁸ "Duhu alu Domnuluj āj pā minji dasupra. Dām ala rānd jāl mu izabralit pā minji sā vā propovjedalaskā Hir fālos la sāraši. Jāl mu mānat pā minji sā spuj ali hej šje ās līgac kā poči sā fijā dāsvākuc šā lu orb kā poči sā vadā šā sā de slobodā ali hej tlačalic, ¹⁹ šā sā proglasalesk anu pljin dā milā ali Domnuluj." ²⁰ Isus u āncis svitku šā u dat ām napoj la pomočniku šā u šāzut. Šā toc ku oči ām sinagoga u mucāt pā jāl. ²¹ Su apukat sā ānveci: "Astās asta svāntā karči, kari ac auzāt ku urečilje avoštři, su ispunulitāšā." ²² Jej toc sā āmira la toči vorbilje dā milā šje kāde dā pā gura aluj. Šā jej su āntribat: "Nuj jāl fišjoru alu Josip?" ²³ Jāl lju zās: "Āj una izrekā kari sigurno ac pripunjī pā minji. A šā meržji: 'Doktoru, āntrāmāci pā činji sāngur!' Kutotu aj fākut, kum anj auzāt, ām varuš dā Kafarnaum, fā šā aišje, ām kraju atov!" ²⁴ Šā jāl u zās: "Anume, ju vā zāk niti unu prorok nu u fost ām benji apukat ām kraju aluj. ²⁵ Anume, ju vā zāk, kānd ām doba alu proroku Ilijā ām Izrael, noru are āncis a ploje nu kāde tri aj šā šinši lunj šā are mari fomi pām totā pāmāntu šā asre mulči vādojur ām Izrael. ²⁶ Tot Ilijā nu u fost mānat la njisj unu dām jej osim la vādoja ām Sarfata dapropi dā varušu Sidon. ²⁷ Isto ašā ām vreme dā prorok Elizeja asre mulc gubavcur ām pāmāntu dā Izrael. Šā njisj unu dām jej nor fost čistilic osim Naamana Sirijaca." ²⁸ Kānd ur auzāt, toc ām sinagogā asre tarī mirgiš, ²⁹ jej sur skulat sus šā lur mānatulā afarā dām varuš. Jej lur dus pā jāl pā maj nalt dal pā kari are varušu fākut, ām namjerā sā āl āmpingā žos sā āl amori. ³⁰ Ali jāl u fužit āntri jej šā u mers pā kajle aluj. ³¹ Jāl u mers žos ām Kafarnaum ām varuš dā Galileja. Šā akulo sāmbāta ānvāca. ³² Lume asre āmirac la ānvācalā aluj daje kā vorba aluj asre plijini dā pučeri. ³³ Unu dām omirijje ām sinagogā ave rov duh ām jāl, aje are drak. Šā jāl u mužit ku graju glasnik: ³⁴ "A! Tu Isus dām Nazaret, šje gāndešči dā la noj? Aj vinjīt sā nji uništitec? Ju ščuv benji šinji jeć tu, tu Svāntu alu Dimizov!" ³⁵ Isus lu lot pā frikā šā ju zās: "Fi putulit! Hajde afar dām omusta odma!" Drakula lu vārlījt pā omula žos ām nenēce alu toc šā u jāšāt afarā, šā njimik nu ju fākut. ³⁶ Eje kari ur vāzut asre tarī āmirac šā zāšje una lu alt: "Šjefāldā vorba āj asta? Ku autoritet šā ku pučeri šā relji duhovur jašā afarā pā vorba aluj!" ³⁷ Hiru dā jāl u mers ām tot kotu dā regijā āntragā. ³⁸ Kānd u fužit dām sinagogā jāl u mers la Šimun akasā. Akulo asre sokra alu Šimun ām pat bičagā ku fok mari ām je. Šā jej lor āntribat pā jāl sā āj ažuči. ³⁹ Isus u mers la je u lot pā frikā pā foku šā foku u lāsatu. Je odma su skulatāšā šā su apukat sā lji poslužlaskā. ⁴⁰ Mar kānd sā slābuze sorilje žos toc kari ave njam šā urtaš dām mulči bičišugur litor adus la jāl. Šā jāl lju āntrimat ašā dā jāl punje mānijile aluj pā jej unu pā kiči unu. ⁴¹ Mulc dām jej ave drašj ām jej šā kum jaše afarā, drašjije dām jej mužje: "Tu jeć Fišjoru alu

Dimizov!" Ali jāl lju rāspitā šā nu lji dādē sā svitaskā kā jej šcije ka jāl āj Krist. ⁴² Mar kum vinje zuva jāl u fužit dām kasā pā lok pustulot. Gārmadā dā lumi āl kuta, šā kānd lor aflatā gānde sā āl cājā sā nu fugā dā la jej. ⁴³ Ali Isus lju zās: "Ju trābā sā mā duk ām alčilje varušur sā spuj Hir fālos dā krajevstva alu Dimizov. Dām asta rānd am fost mānat pā pāmānt." ⁴⁴ Šā ašā u mers sā propovjedalaskā pām sinagogā ām Judeja.

5 Ām una zā Isus stāče lāngā Genezaretsko jezero, kānd gārmadā sā astrānže la jāl sā audā vorba alu Dimizov. ² Jāl u vāzut doj čamcur kum asre pā mal rāzāmac, kari u lāsat ribari kānd āš čistile mrežurlje. ³ Jāl u tunat ām čamac kari are alu Šimun, šā lu āntribat sā āl āmpingā maj ām sus dā la mal. Atunše jāl u šāzut žos šā su apukat sā ānveci pā gārmadā dā lumi. ⁴ Kānd u fost gata ku ānvācalā, jāl u zās alu Šimun. "Āmpinži ām maj adānkā apā šā slābužāc mrežurlje ām apā." ⁵ Šimun ju āntors vorba aluj: "Domnu luj, anj lukrat totā nopće šā njimik nanj apukat: ali pā vorba ata ju uj slābužāc mrežā ām napoj ām apasta." ⁶ Kānd u fākut ašā jej u apukat mari boglā dā pešč, atit dā mrežā kit nu puknje. ⁷ Jej ur mužit la urtaši alor dā pā alčilje čamcur sā lji ažuči; jej ur vinjīt, šā umpljet dovā karur dā pešč dā maj šjeva sā āntupe. ⁸ Kānd u vāzut Šimun Petar aje jāl u kāzut la pišjorilje alu Isus šā u zās: "Maknalesčići dā la minji, Domnu, kā ju mes grešnā om!" ⁹ Frikā delj svāntā u kāzut pā jej šā pā ominj šje ur vinjīt sā lji ažuči, kānd ur vāzut kic pešč ur apukat. ¹⁰ Isto ašā asre āmirac Ivan šā Jakov, jej asre Zebedejevi fišjori šā urtaši alu Šimun. Ali Isus u zās alu Šimun: "Nuc fijā frikā. Dā aku, maj menkulo tu vi apuka pā ominj!" ¹¹ Ašā jej ur adus karurlje dā apā pā mal, ur lāsat kutotu šā lor sljedilit pā jāl. ¹² Isus are ām unu dām varušurilje. Om pljin dā gubā lu vāzutulā pā jāl šā su arukānt pā dinučiš ām nenēce aluj šā sā aruga la jāl: "O Domnu, dakā numa tu vuješči, tu mā poc āntrima." ¹³ Isus u mācāt māna aluj šā lu taknulit, šā u zās: "Ju gāndesk. Fi čistilit!" Šā dānturdata guba lu lāsat. ¹⁴ Atunše lu purunšitulā sā nu spujā alu njime, čar asta sā faktā: Elsi sā mergā la popā šā sā areči, dā pā aje, dā dokaz dā vrazā, vi trābuji sā adušj žrtvā dā čistilalā ka kum Mojsije u zapovijedālit. ¹⁵ Svat dā jāl su širilit maj pā dāparci, ašā dā gārmadā dā lumi ur vinjīt sā pujā ureći la jāl, šā sā fijā ozdravalic. ¹⁶ A jāl sā tārāje pā lok pustulot šā sā posvetilaskā la aruguminči. ¹⁷ Ām una zā, Isus ānvāca, ave ām nenēci pā mulc farizej šā učitelj dā zakonu alu Mojsije kari ur vinjīt dām toči kumpānjilje dā Galileja šā Judeja šā dām Jeruzalem. Pučere alu Domnuluj are ku Isus sā ozdravalaskā pā bičež. ¹⁸ Atunše Šjeva ka ominji ur vinjīt šā adušje pā om kari nu puče sā umblji. Šā jej gānde sā āl adukā la Isus. ¹⁹ Ali nu are lok pā hundī sā āl adukā ām nontru dā gužva mari. Ašā jej sur urkatāšā pā krov šā lor slābužāt ām nontru pām krov ku pat dā tot la dā dā nenēce alu Isus. ²⁰ Kānd u vāzut ānkridala alor, jāl u zās aluj: "Omulji, grehurlje atelji ās jiratāc!" ²¹ Pā ešće vorbi farizej šā učitelj dā zakonu alu Mojsije sā gānde: "Šinji āj omusta šje svitešči ašā protiv dā Dimizov? Šinji osim dā Dimizov poči sā jerči grehurlje?" ²² Isus šcije šje sā gāndešči, šā jāl lju zās: "Adāšje vā āntribāc ešće stvarur ām sufijčilje avoštři?" ²³ Šje āj maj ušuri dā zās: 'Grehurlje cis jiratāc!', ili sā zašj: 'Skolāči šā umbla?' ²⁴ Ali numa sā šcijec kā

Fišjoru alu Omu ari autoritet aiše pā pāmānt sā jerci għegħurjle. Dakä zäk alu fišjoru kari nu poči sā umblji: 'Skoläči, jec patu sā duċi akas!'" 25 Šā odma su skulatāš šu lot patu pā šje are pā koħċi, sā u fużiżt akasā, sā pā kalji slavale pā Dimizov. 26 Šā toc akulo asre āmirac, sā jej slavale pā Dimizov. Šā ku āmiralā svite: "Astās anj vāzut šjeva tari mari!" 27 Dā pā aje Isus u jišāt afarā sā lu vāzutulā pā carinik šje sā čima Levi, jāl sādē ām carinarnicā. Isus u zās: "Sljedileši mā pā minji!" 28 Šā jāl su skulat u lāsat kutotu, sā lu sljedilit. 29 Atunje Levi ām kasa aluj u fākut mari slavälalā pāntru jāl; ku jej sādē mulc carinici sā alcī la masā. 30 Farizeji sā učitelji dā zakonu alu Mojsije, sur apukat sā gumunjaskā kapu su apukat sā svitaskā alu učenikurlje alor: "Adiše mānkāc sā bijec ku carinici sā ku grešnici?" 31 Isus u āntors vorba: "Eje kari ās sānātōs nu trābā pā doktor, numu aluje kari ās biċež. 32 Ju nam vinjít sā čem sā sā āntork pā pravedni, nego pā grešnā." 33 Jej atunje jarā u zās: "Učenici alu Ivan sā alu farizejilor postuleši mulċi rāndur sā sā arogā, ali učenici atej mānankā sā be. Adiše aj aša asta?" 34 Isus u āntors vorba: "Puċec sā punjek pā goċi dā nuntā sā postulaskā kānd āj mladoženja ku jei? 35 Ali u vinji zā kānd mladoženja u fi lot āndarāt dā la jej, sā kānd u vinji vreme jej u postuli." 36 Jāl iju spus dā una usporedbā: "Njime no rupi um dārab dā la novā colā sā su kārpaskā pā bătārnā, kānd ar faṣji aje, pā haj novā colā ar ave gaurā, a lu haj bătārnā nar pasali dārabu dā la novā col. 37 Njime nu varsā nov vinu ām bătārnā sā mari ċuturica; nov vinu ar puknji ām ċuturica sā sar vārsa vinu, a ċuturica ar propadnuli. 38 Nov vinu trābā sā fijā vārsat ām novā ċuturica. 39 Sā njime dā pā šje u be vin bătārn nu għandexi sā be nov, kā zażżej: 'Bătārn āj dāstul dā bun.'"

6 Un datā pā zuva dā sāmbāta Isus trājje pām šjeva ka poljā dā pšenicā. Učenici aluj ur skos pšenicā šu u ribile ku mānjilje sā mānka. 2 Ali orik dā farizej ljur zās alor: "Adiše fāšjec šjevu jej nu āj ku zakonu ām tokmā pā zuva dā sāmbāta?" 3 Isus ju āntors vorba: "Nac ċitalit ām Svānta kenvija, šje u fākut David kānd are jāl sā učenici aluj flāmānš? 4 Kum ur tunat ām kasa alu Dimizov, David sā u lot pita kari are pusā āndarāt dā žrtv, kari ċar poči popa sā mānġashi, sā su umpārcat dām pite ku urtaṣi?" 5 Atunje jāl iju zās alor: "Fišjoru Omuluj āj Domnu dā sāmbāta." 6 Pā alta zuva dā sāmbāta jāl u mers ām sinagoggā sā su apukat sā ānveci. Akulo are om alu kari are māna njimurogħ. 7 Sā učitelji dā zakonu alu Mojsije sā farizeji sā ujta pā jāl sā vadad dakā lu ǎntrimalā jāl pā zuva dā sāmbāta. Sā jej dabe šjeva ašċipta sā faktā krivo sā pota sā svitaskā protiv dā jāl. 8 Jāl scieje šje sā għandexi, sā u zās alu omuluje ku māna njimurogħ: "Skoläči sā hajd dā dā nenċi." Jāl su skulat sā stāċe akulo. 9 Isus atunje u zās alor: "Ju għandex sā vā ǎntreb, āj benji sā faṣi benji pā zuva dā sāmbāta, ili relji? Sā spasalaskā kustu ili sā uništislask?" 10 Atunje su ujtat okolo pā tot omu, sā jāl u zās alu omululej: "Mācešċiċ māna!" Jāl u fākut aša, sā mānā ju fost sānātosa ka hajelantā. 11 Ali jej asre tari mirgiż sā sur apukat sā svitaskā šje sā faktā alu Isus. 12 Una zā u mers pā planin sā sā arożi, sā jāl u fost akulo totu noppo ām aruguminċi la Dimizov. 13 Haje zua jāl u čimat pā dvanaest (12) učenikur la jāl pā kari iju akuljes sā iju čimat apostoli. 14 Eſċe asre: Šimun pā kari lu čimat Petar, sā fraċiſu Andrija, Jakov sā

Ivan, Filip sā Bartolomej; 15 Matej sā Toma, Jakov fišjoru alu Alfej sā Šimun čimat Revan, 16 Juda fraċiſu lu Jakov sā Juda Iskariot, kari u fi izdajja. 17 Kum vinje ku jej ām napoj żjos, jāl u stat pā čistinā dā dal hundu asre grupa dā učenici aluj sā mari għarġmad dā lumi sur akuljesasā, jej ur vinjiet dām Judeja sā dām varuš Jeruzalem sā dām Tir sā Sidon varušlje lāngā more. 18 Jej ur vinjiet sā āl punje ureċi, sā sā fijā ozdravalic dām biċiġgurjle alor. Isto aša u ozdravalit pā heje kari ave relji duħovur ām jej. 19 Mułc għandex sā puja māna pā jāl daje kā puċeri fużje dām jāl sā puċe pā toc sā lji iscjellilaskā. 20 Atunje su ujtat ām oċ pā učenici aluj sā u svatit: "Ānfalušāċāvā voj kari šċec sāraši kā kraljevstva alu Dimizov aj avostrā. 21 Ānfalušāċāvā voj kari šċec flāmānż, kā vic fi sātuj. Ānfalušāċāvā voj kari plānżjec, kā voj vic rādi. 22 Ānfalušāċāvā voj kari šċec mārzażiċi, rušunac sā mānac ku relji dā rāndu alu Fišjoru Omuluj. 23 Kānd u vinji zue, ānfalušāċāvā sā sārec pām sus dā fālušajā. Kā sigurno nagrada avostrā u fi mari ām nor. Haleluja! Nus are aša sā proroci tretiraliċi dā la mošurje alor! 24 Ali jao avovā, kari šċec għażda, kā ac apukat utjehā! 25 Jao avovā kari šċec sātulj, kā voj vic fi flāmānż. Jao avovā kari aku rādec, kā voj vic żalali sā plānżi! 26 Jao avovā dā kari toc benji sviteċi, aša isto fišjec pā mišiġinoš prorokur, mošurje alor kari aša fišjec." 27 "A voj kari mā punjek ureċi, vā zāk: 'Plāsjecāvā pā dužmanji avostrī. Fāšjec benji alor kari vā mārzażlešċi. 28 Blagoslovulec pā eje kari vā blastām! Arugċāvā dā eje kari relji vā kivinješi. 29 Hāl kari ċi luveċi pāšċi una parċi dā ubraz, āmbiċi sā haje parċi atunje. Sā alu hāl kari ac je shuba nuj branalec sā āc je sā kāmaš. 30 Dā alu toc, sje sjeri dā la činji. Dakē je ſinjiva šjeva sje āj atov, nu šjire sā ac de ām napoj. 31 Aša maj, fāšjec alu altora kum ac għandi sā vā faktā avovā. 32 Dakā plāšjec numa pā eje kari vā plaġi pā voj, ſjefaldha hvala vic kāpata? Ka sā ċak sā grešnici plaġi pā eje kari lji plaġi pā jej. 33 Sā dākā fāšjec numa benji alu eje kari faṣji vovā benji, ſjefaldha hvala vic kāpata? Ċak sā grešnici faṣji aje. 34 Dakā dādec keċċinjal alu alor dā la kari ašċiptaċ sā vā ǎntorkā ām napoj, ſjefaldha hvala vic kāpata? Ċak sā grešnici dā keċċinjal alu grešnici sā pota ām napoj sā kepiċi kit lju dat. 35 Plāsjec pā dužmanji avostrī, ażutāċċi sā dādec keċċinjal, ali nu ašċiptaċ sā vā ǎntorkā ām napoj. Atunje voj vic kāpata mari nagradā sā voj vic fi čimac fišjori ali Maj Mari Dimizov daje kā jāl aq bun alu nezahalni sā alu ubraznji. 36 Fijec miloš kā jāl Tata dām nor āj pljin dā milā." 37 "Nu sudulec pā njime, sā njime nu vu suduli pā voj. Nu osudulec pā njime, sā njime nu vu osuduli! Jirtac sā vu fi jirtat. 38 Dādec sā vu fi dat bunā merħastrā, zdarrinata sā tarri multa u fi vārsatā ām sakū avostru. Kā ku ista mjeră sje voj dādec vu fi datā." 39 Jāl iju spus izrek: "Poċi unu orb sā adukka dā mānā pā altu om orb? Nar kāde jej amandoġ ām gropā? 40 Učeniku nu poči fi maj mari dā učitelju. Jāl u fi ka učitelju aluj kānd su vježbali dāstul dā benji. 41 Adiše vā ujtac tot la cuplīgħi ām oċu alu urtaku, a ām oċu atov nu ves dārab dā ljemm? 42 Kum poc zażżej alu urtaku: 'Lasāmā sā skot cuplīgħi dām oċuc', kānd nu ves dārabu mari dā ljemm ām oċu atov? Licemjeru, elší skoċċeċ dārabu dā ljemm dām oċuc, kapu vi puċe maj benji sā skoc cuplīgħi dām oċu alu urtaku." 43 "Tot bun ljemmu ari bun plod, sā tot ljemmu kari nuj bun, faṣji nu bun plod. 44 Tot ljemmu āj kunuskut dā pā plod sje

fašji. Aša lume nu akulježi smokvur ili strugur dām māršunj. 45 Om bun fašji bunji stvarur daje kā ari bună sufljut, ali hej rov fašji stvarur relji daje kā sufljitu lji rov. Gura svitešči, dām šje ci sufljitu pljin. 46 "Šā dāšje mā čimāc: 'Domnu! Domnu!', a nu fāšjec šje vā zāk? 47 Ju vuj spunji kum āj om kari vinji la minji sā puji ureći la vorba ame, šā askultā: 48 Jāl āj ka omu šje u gradalit kasa šā u kapalit adānkā sā puja temeljurlje pā petrā. U vinjut poplava šā u luvit apa ām kasa šā njis nu su zdrānšinat daje kā are benji gradalitā. 49 Ali ala kari auzāt šje am zapovjedalit a nu fākut aje ka omu šje u gradalit kasā pā pāmānt fār dā temelj. Atunše u luvit apā ām kasā, su rāšapit dām turdatā šā u fost rāstunatač dokraja šā čar gunoč u rāmas."

7 Kānd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jāl u mers ām varuš dā Kafarnaum. 2 Akulo are stotnik kari ave sluga pā kari āl cjenile šā kari are aša bičag dā are pā morci. 3 Stotnik u auzāt da Isus šā u mānat pā orikic Židov kari asre glavni la jāl, šā sā sā arožji, sā vijā sā āntremi pā sluga aluj. 4 Jej ur vinjut la Isus šā sā aruga tari la jāl sā vijā. Jej u zās: "Omusta anume zaslužulešči sā fašj aje pāntru jāl 5 daje kā plašji pā narodu anostru, šā jāl āj ala kari u fākut sinagogā pāntru noj." 6 Isus u mers ku jej. Šā jāl no mers dāparci dā la kasa, kānd stotnik u mānat pā urtaši aluj sā zākā: "Domnu, nu či činji sā vij ām kasa ame kā ju nu mes vredan sā vijā tu dāsup krovu amnjov!" 7 Kā njis ju nu mā smatralāsk kā mes vredan sā vjuv la činji. Aša numa zā vorba dā pā loku hundi ješč šā sluga amnjov u fi āntrimat. 8 Kā šā ju mes kātnā kari trābā sā apukā zapovjedur dā la voda amnjov, ka kum am kātnāj dāsupā minji kari trābā sā mā askulči. Ju kānd zapovijedalaskā alu unu: "Dući!", šā jāl merži, šā alu aluje: "Hajdi!", šā jāl vinji, šā alu sluga amnjov kānd āj zāk: "Fā asta!", šā jāl fašji." 9 Kānd Isus u auzāt aje šje u zās, jāl su āmirat, šā su āntors la gārmadā šje āl sljedile šā jāl lju zās: "Ju vā zāk kā njis pā unu Židov dām Izrael nam aflat ku dāstafel vjerā!" 10 Kānd heje mānac dāla stotnik su āntors akasā, jej or aflat pā sluga sānātos. 11 Dā pā aje, Isus u mers ām varuš šje sā čamā Nain. Učenici aluj šā gārmadā dā lumi umbla dā pā jāl. 12 Ali kum ur vinjut dā apropi la uša dā varuš, u väzut kum dušje pā om mort sā āl āngropi. Mumāsa alu omula mort are vādoja, šā je ave čar unu fišor. Šā la mārmānci māržje multā lumi. 13 Kānd u väzutu Domnu, jāl ave milā, šā ju zās: "Nu plānži." 14 Atunše jāl u pus māna pā kārpašo, šā ominji šje āl dušje u stat. Atunše jāl u zās: "Fišorulji, ju ac zāk: 'Skolācī!'" 15 Šā omu mort su skulat šā su apukat sā svitaskā šā Isus lu datālā la mumāsa. 16 Mari frikā u kāzut pā jej toc šā su apukat sā hvalalaskā pā Dimizov, šā zāšje: "Mari prorok u vinjut āntri noj! Dimizov u vinjut sā ažuči alu lume aluj." 17 Šā hiru dā asta u mers ām Judeja šā okolo. 18 Učenici alu Ivan āj spunje dā kutotu šje sā dogadale. Kapu Ivan u čimat pā doj učenikur aluj 19 šā lju mānat la Domnu sā āl āntrebi: "Ješč tu ala kari Dimizov u zās kā trābā sā vijā ili trābā sā aščiptānji pā altu?" 20 Kānd u ažuns jej la Isus, jej u zās kā Ivan šje bučazā nju mānat sā či āntribānji: "Ješč tu ala kari Dimizov u zās kā trābā sā vijā ili trābā sā aščiptānji pā altu?" 21 Isus baš āntrima atunše pā multā lumi dām bičišugur, mukur šā lji oslobođule dām rov duh, šā alu mulc ominj orb lji dāde sā vadā dām tot sufljitu. 22 Isus lju āntors

vorba: "Dušjec ām napoj la Ivan šā spunjecāj šje ac väzut šā ac auzāt, šje ām fākut: kā orbi ās āntrimac, šā poči viđe, šlagārzači poči umbla, gubavci sā čistilešči, šā surži poči sā audā, morci sā skolā ām kust, šā alu sārašj propovijedalešči Hir fālos. 23 Šā blagoslovulit āj om kari nu aflat njimika ām minji šje poči uvredālaskā." 24 Kānd u fužijit glasnici alu Ivan āndārāt, Isus su apukatāsā sā spujā alu gārmadā dā Ivan: "Šje ac mers sā viđec ām pustinjā? Trskā kum sā ljugāna pā vānt? Naravno kā nu! 25 Ili šje ac mers sā viđec? Atunše ac mers sā viđec kum āj āmbārkatā ām ūfjefel colji delj māndri? Naravno kā nu! Eje kari ās māndru āmbrākac šā kustā ām luksuz, pā eje lji pućec afa ām palačur dā kraljur. 26 Atunše šje ac mers sā viđec? Pā prorok? Naravno kā da! Ju vā zāk, šā maj mult dā prorok! 27 Jāl āj om dā kari aj skris āj ām svāntā kenvija: 'Ujtāčavā, asta āj amnjov glasnik mānat sā pripremalašči ām nenči kalje ata.' 28 Anume vā zāk, dām toc ominj kari su avutāsā, nu are maj mari dā kit dā Ivan. Ali majmikā ām kraljevstva alu Dimizov āj maj mari dā jāl!" 29 Toc kari u auzāt ur priznalit kā šje Dimizov ānvacā āj benji, čak šā carinici. Eje ās kari Ivan lju bučuzat. 30 Ali farizeji šā učitelji dā zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov šje ave pāntru jej. Jej ur odbjilit sā lji bučeži Ivan. 31 Isus u zās atunše: "Ku šje sā usporedilenj pā esēce ominj ām asta vremi? Kum samānja jej? 32 Jej ās ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešči, kari šadi pā trg, šā sā čamā una pā alt: 'Kānd anj kāntat pāntru voj, voj nac žukat, šā kānd anj kāntat trišč kānčiši pāntru voj, voj nac plāns!' 33 Aša kānd u vinjut Ivan šje bučazā jāl nu mānka pitā njis nu bije vin, mar voj ac zās: 'Jāl ari drak ām jāl!' 34 Šā ju, Fišorju alu Omu, am vinjut, šā ju mānkam šā bjem, ali voj zāšje: 'Ujtāčavā! Flāmānd Šā butor, urtaku lu carinici šā alu grešnici!' 35 Ali mudrostu alu Dimizov su arātat kā āj anume dā la toc kari u apukat." 36 Unu dām farizej Šimun, lor čimatulā pā jāl pā večerā, aša Isus u mers la farizejula akasā šā ūt aflatūsā lok la masā. 37 Dām turdatā u vinjut una tarī grešnā mujeri, kari u saznałit kā jāl āj akulo šā kā mānānkā la farizej, šā je u vinjut akulo, u adus tarī skumpā uloj ku miroš ām skumpā ujagā dām petrā. 38 Je u stat dānapoju aluj, la pišorilje aluj, šā su apukat sā plāngā. Atunše su apukat sā āj spelji pišorilje aluj ku lākmilje alji, šā sā aščargā pišorilje ku pāru alji. Je āj sārūta pišorilje aluj, šā ku uloj mānže. 39 Kānd u väzut aje farizeju Šimun kari lu čimatulā pā večerā, jāl sā āngānde ām jāl sāngur: "Sā fijā omusta anume prorok, jāl ar šči kā je āj tarī grešnā mujeri." 40 Isus ju zās: "Ju am sjeva sā ac zāk cijā Šimun." Šā Šimun u zās: "Učitelju zā." 41 Isus u vorbit: "Are om kari dāde kečinj šā jāl ave doj daturaš. Unu ji are dator petsto banj dām aržint a halalānt pedeset banj dām aržint. 42 Njisi unu dām jej nu u dat a nu ave dām šje sā āj āntork, šā omula u jirtat alu amāndojo. Aku spunjec kari ar trābuji sā āl plāk maj tar!" 43 Šimun ju āntors vorba: "Kā ar trābuji sā fijā ala alu kari ju jirtat maj mult." Isus ju zās: "Benji aj prosudulit." 44 Atunše su āntors la mujere šā jāl u zās alu Šimun: "U vejs pā mujeresta? Ju am vinjut ām kasa ata ali nu maj dat apā pāntru pišorilje amelji, a je mu lju spālat ku lākmilje šā lju aščers ku pāru alji. 45 Nu maj sārūtatām pā minji, ali je mu surātat pišorilje dā kānd u vinjut ām nontru, no stat sā mā sārući. 46 Tu nu maj unsā kapu ku uloj ali je mu unsā kapu amnjov ku uloj ku parfem. 47 Dām asta

rānd ju āc zāk cijā: 'Mulči grehur jisā jirtači, daje kā mu plākutari. Alu ala kari ari maj pucān dā jirtat, ala maj pucān mu arātatā plākātūrā.' " 48 Atunše u zās alu mujere: "Grehurje atelji āš jirtači." 49 Atunše eje kari asre la masķu jāl sur apukat sā svitaskā una ku alt: "Šinji ar puče asta sā fijā kari šā grehurje jartā?" 50 A jāl u zās alu mujere: "Ānkridala ata ču spasalit. Duči ām putuljalā."

8 Dā pā aje, Isus u mers pām alčilje varušur šā satur, sā propovjedālaskā šā sā svitaskā dā Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) učenikur umbla dā pā jāl, 2 šā sjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobođulit dām rov duhur šā dām bičišugur: Marija (kari are dām varuš Magdala, kari u mānat sedam draši dām je), 3 Ivana (bāšāca alu upravitelj Kuza a jāl are upravitelj pāntru Herod), Suzana, šā mulci alčilje cāngāšj. Jelji lji služule ku benjlje šje ave. 4 Mari gārmadā sā akuljize šā lume inka vinje la Isus dām tot varušu. Isus u svātit alor ku usporedbā 5 "Om šje samānū u mers sā seminji sāmānca aluj. Šā kum sāmāna orikiči dām sāmancurljelje u kāzut pā kalji. Šā sāmānce are kālkatā, pān šje nor vinjut vrabuļile šā lju mānkalji. 6 Šā orikiči ur kāzut āntri petri šā jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kā lji ibize vlagā. 7 Šā orikiči sāmāncur ur kāzut ānträ māršunj šā u kriskut ku jej una, ali lji šāguša māršunji. 8 Šā orikiči u kāzut pā bun pāmānt, šā u kriskut šā u avut sto rāndur majmulf." Kānd Isus u fost gata ku usporedba mužit: "Punjec ureči voj kari avec ureči sā auzāc!" 9 Učenici aluj lor āntribat pā Isus atunše, šje značale usporedbe. 10 Isus u zās: "Avovā Dimizov u dopustulītā sā prišijepc tajnurle dā kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trābā šā sā spujā ām usporedbur; ka kum u zās prorok Izaja: Ās eje kari sā ujtā ali nu vedi, kari audī ali nu prišjepi. 11 Aku usporedba značaleši asta: Sāmānca āj ka Vorba alu Dimizov. 12 Sāmānca kari āj pā kalji, ās ka eje ominj kari audī Vorba, ali draku u vinji šā lji je vorba āndārāt dām suflūčilje alor, sā nu potā ānkradā sā nu sā spasalaskā. 13 Aje sāmānca āntri petri ās la ominj kari audī Vorba šā u apukā ku fālušājā ali nari korjen. Jej ānkreidi nu dā lungat šā atunše ām vreme dā ānširkalā jej kađi āndārāt. 14 Sāmānca kari u kāzut āntri māršunj šā ka ominj kari audī Vorba, ali kum vreme fuži jej sā astrānži ku brigurlje ām kust, šā dā gāzdāšje, šā žāndur ām kust, šā eje nu aduši bun plod. 15 Ali sāmānca kari kađi pā bunā pāmānt aje eje ominj kari audī Vorba šā u cānji ām suflūtu bun, jej ās ustrajni šā u aduši bun plod." 16 "Njime nu acācā lampā sā u pujač dāsup ter ili dāsup pat. Nu, jāl u punji pā svjećnjak, aša toc u vide luminā kānd vinji ām nontru 17 atunše kutotu šje āj aku askuns, sā šje āj pā askuns fākut, kutotu u jāšā afarā. 18 Daje pāzec kum auzāc. Kā šinji ari ju fi dat maj mult, šā šinji gođe nari njimika, dā la jāl u fi lot čak šā aje carā šje samānā kā ari." 19 Alu Isus u vinjut mumāsa šā fraci sā āl posjetilaskā pā Isus ali jej nu puće sā vijā apropi dā jāl dā rānd dā gārmadā. 20 Šinjiva u javalit alu Isus: "Mumāta ata šā fraci atej stā afarā či aščaptā." 21 Isus lju u zās: "Mama ame šā fraci amej ās eje kari audī Vorba alu Dimizov, šā u kustā." 22 Una zā Isus sā učenici aluj ur tunat ām čamac šā sā mergā pā alta parci dā galilejsko jezero. Isus u zās: "Hajd pā haje parci!" Aša sur maknulit dā la mal. 23 Ali kum plovule jej, pā Isus lu furat somnu. Atunše oluja

ku vārnu una su slābuszāt pā jezero šā jej asre ām opasnost, daje ka karu sā umplie ku apā. 24 Jej ur mers la Isus šā lor skulatulā ām frikā šā mužje: "Domnu, Domnu, noj nji āntupenj!" Aša su skulat šā u zapovjedalit vārnu šā alu valuvurlijelje sā sā putuljaskā. Oluja su putuljit šā are putuljalā. 25 "Hundi vi ānkrīdala?", Isus lju āntribat pā jej. Ali jej asre plīnj dā frikā šā āmiralā, šā u zās una la alt: "Šinji āj asta čak šā vārnu šā valuvurje āl punji urecī pā jāl kānd zapovijedalešči?" 26 Jej ur plovulit pān la malu dā Geresa, kari āj pā alta parči dā Galileja. 27 Kum Isus u pus pišorilje pā pāmānt, ju vinjut dādānenči om dām varuš kari are mar da multā dobā ku drašām jāl. Jāl nu purta colji, šā nu kusta ām kasā mar ām gropur. 28 Kānd lu vāzutulā pā Isus, jāl u mužit tari šā u kāzut dādānenči la jāl šā dām tot graju u mužit: "Šje gāndešč dā la minji, Isuse Fišoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mā arog la činji sā nu mā mučulešč!" 29 Draku āl cānje mar multā vremi. Majniti ominji ku lancurje āl ljiga šā āl pāze, ali jāl tod daje rupe lancurje šā draku lu mānat ām pustinjā. Isus u dat zapovjed alu rov duhu sā ješi afarā dām jāl. 30 Isus lu āntribat: "Kum či čem?" Jāl u zās: "Legija", daje kā mulc drašā asre ām jāl. 31 Šā jej sur arugat la Isus sā nu lji đe zapovjed sā mergā ām gropā fār dā dho. (*Abyssos g12*) 32 Akulo are mari stādā dā poršj šje mānka pā parče dā dal, šā jej sur arugat sā dozvolulaskā sā tunji ām jej, šā Isus lju dazvolulit. 33 Drašā dām omula u fužiji ām gārmadā poršj, šā stada dā poršj ur arljigatā dā pā dal ām jezero šā akulo sur āntupit. 34 Ominji šje pāze stado u skāpat kānd u vāzut aje, šā jej ur dus hir ām varuš šā ām sat. 35 Šā lume ur vinjut sā vadā šje u fost aje. Kānd ur vinjut la Isus, jej ur aflat pā omu šje are ku drašā ām jāl are āmbrākāt, šā šāde li pišorilje alu Isus ku fire sāntosā. Šā kānd u vāzut aje kutotu jej sur ānfrikušat. 36 Hej kari ur vāzut or spus kum Isus u oslobodulešči pā omu ku drašā. 37 Ali tota lume dām lok ām Geresa ur zās alu Isus sā fugā dām akulo kā asre tari ānfrikušac. Isus u tunat ām kar sā gānde sā fugā ām napoj. 38 Omu dām kari Isus u mānat afarā dām drašā sā aruga la Isus: "Pot sā fug ku činji?", ali Isus lu mānat Šā ju zās: 39 "Ducī ām napoj akasā, šā spunji alu toc kutotu šje Dimizov u fākut dā činji." Aša u mers akasā šā u širilīt ām varuš kutotu šje Isus u fākut pāntru jāl. 40 Gārmadā are akulo sā āl pozdravalaskā pā Isus kānd su āntorsusā pā alta parči dā jezero, jej toc tari āl aščipta pā jāl. 41 Atunše su pojavalit om kari sā čima Jair vođa dā sinagogā. Jāl u vinjut la Isus šā u kāzut žos la pišorilje aluj šā sā aruga la jāl sā vijā la jāl akasā daje kā 42 jedina fata aluj dā dvanaest aj (12) dā bātārnā are pā morči. Isus u mers dā pā Jair kānd mulc sā āmpinžje sā fijā dapropi dā jāl. 43 Ām gārmade are mujeri kari kārvarele dvanaest (12) aj šā je u čiltit kutotu šje ave pā dokturi ali no aflat pā njime kari ar puće sā u ozdravalaskā. 44 Je u vinjut pā dānapoj šā su apukat pus dā cola alu Isus, šā sānžilje u stat sā kuri. 45 "Šinji u pus māna pā minji?", u āntribat Isus. Toc zāsje kā nu ur pus. Atunše Petar u zās: "Domnu, tu vejs kum sā āmpinži toc ominji la činji!" 46 Isus u zās: "Šinjiva u pus namjerno māna pā minji kā am sāmcāt pućere kum jašā afarā dām minji." 47 Kānd u vāzut mujere kā majmult nu poći cānje ām je, je u vinjut ām nenici trāmurānt dā frikā, u kāzut ām njenče alu Isus šā u spus la toc adāsje u pus māna pā jāl, šā kum u fost ozdravalitā dām turdatā. 48 Isus u

zás: "Fato, ānkriðala ata ču ozdravalit. Dući ām putuljalāl!" 49 Kānd Isus svite ku mujere, glasniku dām kasa alu vladaru dā sinagogā u vinjut šā u zás: "Fata ata āj mortā. Nu āl gnjavali pā učitelji!" 50 Kānd u auzāt Isus aje, jāl u zás alu Jair: "Nuc fijā frikā! Numa ānkredī mījā šā je u kustal!" 51 Kānd ur vinjut jej la kasa, Isus nu lāsā sā mergā ām nontru ku jāl osim Petar, Ivan, Jakov šā mumāsa sā tatusu alu fate haje. 52 Šā toc ām kasa plānžje šā u žalale, aša jāl u zás: "Nu plānžjec. Je nuj mortā, numa sā kulkat!" 53 Jej āl rāđe pā Isus, kā jej asre sigurni kā je āj mortā. 54 Isus atunše u apukatu dā māna sā dām tot graju u mužjut: "Skolāči kupilu amnjov!" 55 Šā duhu alji su āntorsasā sā je su skulat dām turdatā. Isus u dat zapovjed atunše sā āj de šjeva sā mānašji. 56 Roditelji alji asre āmirac a Isus lju purunšjut pā roditelji sā nu spujā alu njime šje u fost.

9 Isus u čimat pā dvanaest apostolur la jāl šā jāl lju dat pučeri šā autoritet pā toc draši, šā pučeri sā āntremi bičišugur. 2 Atunše Isus lju mānat afarā sā sā progglasalaskā kraljevstva alu Dimizov šā sā ozdravalaskā pā bičež. 3 Isus lju zás alor: "Nu loc njimika ku voj pā kalje avostrā, njis botā, njis taškā, njis mānkari, njis banj. Njime sā nu je maj una kāmašā ku jāl. 4 Ām kari gode kasa māržjec, fijec akulo pān šje nu fužjec dām varuš. 5 Hundī gode nu vā punji ureči, fužjec dām ala varuš šā ām znak dā upozorenje kā āl laš la sudbina aluj, skutārācāvā prašina dā pā pišjori." 6 Aša jej sur lot afarā sā mergā dām sat ām sat sā propovjedalaskā Hir fālos šā ozdravalaskā pā bičež pā hundī god meržji. 7 Vladar Herod u auzāt dā kutotu šje Isus u fākut, šā are zābunjut kā orikic zāšje kā Ivan Krstitelj u uskrnulit dām morc. 8 Šā orikic zāšje kā prorok Iliju su arātat pā pāmārt kānd alci gānde kā unu prorok dā kānva u vinjut ām kust. 9 Ali Herod u zás: "Ju am tjet kapu alu Ivan, ali šinji āj omusta dā kari aud dāstafele vorbi?" Jāl da be šicpta sā vadā pā Isus. 10 Kānd sor āntors apostoli ur spus alu Isus kutotu šje ur fākut. Atunše Isus lju dus pā lok pustulot apropi dā varuš Betsaida. 11 Lume ur saznalit šā ur sljedilit pā Isus. Aša lju apukat la jāl šā lju spus dā kraljevstva alu Dimizov šā u ozdravalit pā eje kari asre bičež. 12 Mar kitrā dā sara Dvanaest apostolur ur vinjut la Isus šā ur zás: "Mānā pā lumi āndārāt, aša sā mergā sā āš aflu lok dā kulkat šā dā mānkut kā noj šćenj ām pustinjā ajišje." 13 Isus lju zás: "Voj dādecālli šjeva dā mānkut." Jej ur āntors vorba: "Noj avenj čar pet darabur dā pitā šā doj pešč. Noj sāngur sā mārženj šā sā kumpārānī mānkari dā totā lumesta?" 14 Jej ur umārat hundīva pet hiljada dā bārbec, Isus u zás alu učenici aluj: "Punjecālli sā šadā ām grupur po pedeset lumi sā šadā una." 15 Šā apostoli ur fākut kum lju zás, lju pus pā toc sā šadā žjos. 16 Atunše Isus u lot pet dārabur dā pitā šā doj dārabur dā pešč šā su ujtat sus ām nor, Isus u blagoslovulit šā u ruptā ām dārābelji, atunše u dat alu učenici aluj sā pujā dādānenči alu lumi. 17 Šā jej toc ur mānkut šā asre sātulj. Šā jej ur akuljes dvanaest košarur dā dārābelji šje ur rāmas. 18 Undata dā kānd su āntors Isus pum parči sā sā aroži, učenici asre ku jāl šā Isus u āntribat: "Šje zāšji lume šinji mes ju?" 19 Jej ur āntors vorba: "Ivan šje Bucažā, makar orikic zāšji Ilijia prorok a hejelanc kā ješč prorok dā kānva kari u uskrnsulit dām morc." 20 Isus u āntribat: "A voj? Šje zāšjec voj, šinji mes ju?" Petar u āntors vorba: "Tu ješč Krist kari āj

mānat dā la Dimizov!" 21 Isus u dat atunše zapovjed mari, šje lji branale sā spujā asta alu šjinjiva kā jāl āj Mesija. 22 Atunše Isus u zás: "Ju, Fišjoru alu Omuluj trābā sā pāc mulči patnjur. Bātārnji kari ās glavni āntri židovur, mari popur sā učitelju dā zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amurā, a ju treći zuā uj uskrnsuli." 23 Atunše Isus u zás alu toc: "Dakā šjinjiva gāndešči sā mā sljedālaskā pā minji, elsi trābā sā odbijalaskā sā kušči dā pā žāndurlje aluj, jāl sāngur sā āš je krušje aluj totā zua sā sā mā sljedālaskā pā minji. 24 Šinji god gāndešči sā āš spasalaskā kustuš ala lu perdi do kraja, šā Šinji gode šu perdi kustuš pāntru minji ala su spasalis vječno. 25 Šje ari benji om dām aje dakā kapatā celi svet, a jāl āj uništilit ili pārdut? 26 Dakā āj alu Šinjiva rušunji dā minji ili dā vorbilje amelji, šā ju Fišjoru alu Omuluj ju fi rušanji dā ala om, kānd uj vinji ām slava aluj, ām slava alu tatusu sā ām slava alu svānc andeji. 27 Anume ju zāk, ās orikic kari stā ajišje kari nor muri majnti dā šje nor viđe kraljevstva alu Dimizov." 28 Hundīva osam zālji dā pā ešće svatur Isus u lot pā Petar, Ivan šā pā Jakov ku jāl, šā u mers sus pā dal sā sā aroži. 29 Atunše kum sā aruga, ubrazu aluj u ščimbat tari, šā coljilje aluj sur ščimbat am alb dā svitlāze. 30 Doj ominj su pojavalit, svite ku Isus. Eje asre Mojsije šā prorok Ilijia. 31 Jej su arātat ām slavā šā jej svite dā morči aluj šje u fi ām Jeruzalem. 32 Pā Petar šā pā urtašji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat šā lor vāzut pā Isus ām slava aluj ku doj ominj šje stāče ku Isus. 33 Kānd jej fužje, Petar u zás alu Isus: "Dommu, anovā nji benji ajiš! Lasā fāšjenj tri koljibur: unu pāntru činji, šā unu pāntru Mojsije šā unu pāntru prorok Ilijia." Jāl nu Šcije Šje svitešči, sāmāna kā bulunzešči. 34 Šā kānd Petar svite, oblak u vinjut dasupra pā Petar šā pā urtašji aluj šā jej su ānfrikušat. 35 Atunše su āuzāt graj dām oblak: "Asta āj Fišjoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureči la jāl!" 36 Kānd graju su auzāt, Isus are sāngur. Učenici ur tākut šā nor spus alu njime šje ur vāzut. 37 Hajelantā zā Isus šā učenici aluj ur vinjut žjos dā pā dal šā āl ašicpta gārmadā dā lumi. 38 Ām gārmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mā arog, ujtāči pā fišjorum daje kā jāl āj jedini kupilu amnjov!" 39 Ujtāči, duh āl napadalešči šā jāl dām turdatā cāpā, āl skutārā ām gārčur šā fašji spumi la gurā šā dabe fužji dā la jāl, ku mukā ām āl bači. 40 Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakā ar puče jej sā mājā pā draku afarā ali jej nu puče." 41 Isus u āntors vorba: "O voj nevjernā šā ubraznikā generacijā! Kitā dobā trābā sā fjuv ku voj? Kitā dobā trābā sā vā trpālesk? Adāl pā fišjorc ajišje!" 42 Kānd kupilula u vinjut la Isus, draku lu vārljut žjos šā āl skutura am gārčur. Isus lu mužjut pā duhu rov šā pā kupilu lu ozdravalit, šā ām napoj lu dat la tatusu. 43 Jej asre toc āmirac la autoritetu aluj šā kit āj dā mari Dimizov. Atunše kānd inka toc sā āmira šje u fākut, Isus u svātit ku učenici aluj: 44 "Zapamatlecā vorbilješće, šā āngāndēcāvā dā jelji." Isus u zás: "Ju, Fišjoru alu Omuluj uj fi dat ām mānjilje alu omuluj." 45 Jej nor prišijput šje u gāndit jāl ku aje sā zākā. Značenje are askunsā dā la jej, a alor lji are frikā sā āl āntreibu pā jāl dā aje. 46 Učenici su apukat sā raspravljalaskā Šinji dām jej ar puče sā fijā maj mari. 47 Isus lju Šcije gāndu ām sulfiličije alor atunše Isus u lot pā kupil mik šā lu pus lāngā jāl 48 atunše lju zás: "Šinji gode apukā pā kupilusta mik ām numilje amnjov apukā pā minji. Šā Šinji gode apukā pā minji, apukā isto šā pā ala kari mu mānat.

Daje kā maj mik āntri voj āj maj mari." 49 Ivan u zās: "Domnu noj anj vāzut pā unu om kari ām numilje atov mānā draši afarā dām ominj šā noj anj zās sā nu fakā aje, daje kā jāl nu āj unu dām noj." 50 Isus u zās aluj: "Nu āj branalec, kā šinji gođe nuj protiv dā voj, āj dā voj." 51 Vreme are apropi kānd Isus trābuje sā fijā dus napoj ām nor, atunše tari su odlučulit sā mergā ām Jeruzalem. 52 Isus u mānat glasniš ām nenči la jāl a jej ur vinjīt ām unu sat ām Samarija sā pripemalaskā lok pāntru jāl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ām benji, daje kā are pā kalje dā Jeruzalem. 54 Kānd ur vāzut učenici Jakov šā Ivan ur āntribat: "Domnu, gāndešč sā čimānji fok dām nor sā lji uništālaskā?" 55 Isus su āntors la jej šā lju fākut dā njimika pā Jakov šā pā Ivan. 56 Šā jej ur mers ām altu sat. 57 Kum māržje Isus šā učenici pā kalji, šjeva ka omu u zās alu Isus: "Ju uj meržji ku činji hundī god vi meržji šā tu!" 58 Isus u zās: "Lisicurlje ari sklonište šā vrābujilje ari gnejzdzurilje alor, ali Ju Fišjoru alu Omuluj nam lok hundī sā ām pujā kapu." 59 Isus alu altuje u zās: "Sljedilešči māl!" Omu u zās: "Domnje, lasāmā elši sā mā dukā sā āngrop pā tata amnjov." 60 Isus u zās aluj: "Lasā pā morc sā āš āngropi pā morc, ali tu dući sā propovjedalešči kraljevstva alu Dimizov!" 61 Akulo are inka unu om kari zāšje: "Ju čuj sljedili pā činji, Domnu ali elši lasāmā sā mā pozdravalesk ku toc akasā." 62 Šā Isus ju āntors vorba: "Njime kari punji māna pā plug šā sā ujīt ām napoj dā pā jāl, nuj bun dā kraljevstva alu Dimizov."

10 Dā pā ešče stvaru Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur šā lju mānat ām nencī, doj pā doj la tot varušu šā lok la kari jāl isto aščipta sā mergā. 2 Isus u zās alor: "Žetva āj mari ali pucānji šā lukroj, dām ala rānd arogāči la stāpānu dā žetva sā mājī maj mulc lukroj ām polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureči. Ju vā māj pā voj ka pā birkā mikā āntri lup! 4 Nu loc ku voj dibularūš ili tašķā ili cipiliš, šā nu sta dā lungat ām svat ku ominji pā kalji sā nu zgubec vreme. 5 Elši stvar šje trābā sā zāšjec kānd vinjec la kasa āj: 'Putuljalā fijā la kasasta!' 6 Dakā om kari gāndešči putuljalā kustā ām kase putuljala u fi ku jāl, ali dakā nu, putuljala u vinji ām napoj la voj. 7 Rāmānji ām aje ista kasa, mānānkā šā be šje ari jej, kā lukroju āj vredan dā šje u lukrat. Nu vā selilec dām una kasa ām alta. 8 Dakā māržjec ām bilo kari varuš šā jej vā apukā ām benji voj mānkāč šje vā punji dādānenči 9 šā ozdravaleč pā bičež kari ar fi akulo, šā spunjecāli kā Kraljevstva alu Dimizov āj apropi. 10 Ali dākā vinjec ām varuš hundī nu vā apukā, atunše dušjecāvā pā ulicur šā zāšjec: 11 Čak šā prašina dām varušu avostru kari su apukat pā pišorilje anoštri, brisalec dā pā noj, protiv dā voj! Ali šā voj ac trābuji sā ščijec kā kraljevstva alu Dimizov āj apropi. 12 Ju vā zāk kā pā zuve dā sudulalā u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dā kitā dā varušula." 13 Isus u zās: "Jao avovā ominjilor dām Korazine! Jao avovā ominjilor dām Betsaido! Kā sā vi fost dastafel čudo ām varuš Tira šā am Sidon ka kum su dogodulit la voj ām varušu avostru, jej dā kānva sar vi ānkājīt, šāzut ām colji dā kecā, šā ām šjinušā znak dā ānkājalā. 14 Anume ām zuve dā sudulalā Tira šā Sidonija maj benji ur trešī dā tu! 15 Šā voj ominji dām Kafarnaum! Pānām nor voj vic rādīka? Ām podzemlje vic fi arunkac. (Hadēs g86) 16 Šinji gode audī pā voj, mā audī pā minji, a šinji odbacalešči pā voj, pā minji odbacalešči, šā Šinji gođe odbacalešči pā minji, odbacalešči pā

Dimizov kari mu mānāt!" 17 Sedamdeset doj učenikur su āntors ku fālušājā. Jej ur zās: "O Domnje, čak šā draši nji punji ureči ām numilje atov." 18 Jāl lju zās alor: "Ju mā ujtam la Sotona kum kađi ka munje dām nor. 19 Aku punjēc ureči! Ju vam dat autoritet sā kālkāc pā Šarpi šā pā Škorponur šā ku kutotu pučere pā sāla dā dužmanj, šā njimik nu vic pācāk rov. 20 Tot daje nac trābuji sā vā ānfālušāc kā duhovur vā punji ureči. Fijec fāloš la aje kā numilje avoštri šā skrišā ām nor." 21 Ām ala šas Isus su ānfālušāt ām Duhu svānt šā u zās: "Tata, Domnu pā pāmānt šā pā nor, ju dov hvalā cijā daje kā tu aj askuns ešće dā la mārđojo šā dā la pāršjipuc, šā aj arātat alu hej 'miši' pā pāmānt. Da, Tata, cijā asta cā sā veđi." 22 Šā Isus u zās: "Kutotu mu fost dat ām povjerenje dā la Tata amnjov. Njime nu kunošči pā Fišjoru šā njime nu kunošči pā Tata, numa Fišjoru kunošči, šā alu heje kari Fišjoru gāndešči u kunošči pā Tata." 23 Atunše kānd are jej sāngur, Isus su āntors la učenici aluj šā u zās: "Blago avovā kā oči avoštri asta veđi! 24 Sigurno mulc proroč sā kraljur dā kānva gānde sā vadā stvaruļje kari voj viđec, ali jej no putut sā vadā, šā sā audā šje voj ac auzāt, ali nor auzāt." 25 Šjeva ka učitelju dā zakonu alu Mojsije su skulat, sā āl iskušulaskā pā Isus šā lu āntribat: "Učitelju šje trābā sā fakā sā kapāt kust dā erikeš? Kum āl pot kāpāta?" (aīenos g166) 26 "Šje zāšji zakonu alu Mojsije? Kum priješ aje?" 27 U āntors vorba: "Plaši pā Domnu Dimizovu ku tot sufijitu atov, ku duša ata, ku pučere, šā ku kutotu gāndu atov, pā susjedu atov kā pā činji sāngur!" 28 Isus u zās aluj: "Benji aj zās, aša fā šā vi kusta." 29 Ali kum gānde sā areči kā āj pravedan, lu āntribat pā Isus: "Ali šinji āj susjedu amnjov?" 30 Isus u zās: "Are om kari are pā kalji dā Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u fost pljačkalit šā lāpādat, bātut pā morči dā la pljačkaš šā lāsat pā drik. 31 Popa dā židov slučajno māržje pā kalje šā kānd lu vāzut, u fužit pā lāngā jāl numa pā alta parci. 32 Isto aša Levit, pomočniku alu popa u vinjīt isto pā kalje haje. Kānd u vinjīt pā lokula šā lu vāzut, isto u mers pā alta parci dā kalji. 33 Napokon Samaritanac kum māržje pā kalji u vinjīt pā lāngā jāl šā kānd lu vāzut lu apukat mila dā jāl. 34 Jāl u mers la jāl u vārsat uloj šā vin, šā ju ānvālit ranurļje. Atunše lu pus pā magar šā lu dus ām fugadov aša su brinulit dā jāl. 35 Odma hajelantā diminjācā kum fužje ju dat lu gazda dā kasa šjeva ka banji šā u zās: 'Je sama dā jāl, šā dakā asta nu u fi dāstul banj, dā kutotu šje u čilti, ju cui plāči razlika kānd mā āntorkā ām napoj.' 36 Dā pā gāndala ata šje gāndešč kari dām ešće tri su arātat ka susjedu alu omiusta kari u fost pljačkalit šinji maj benji u ažutat?" 37 Jāl u āntors vorba: "Ala pā kari lu apukat mila dā jāl." Atunše Isus ju zās aluj: "Dući šā fā šā tu isto ka jāl." 38 Kum ur mers maj menkulo, Isus u vinjīt ām unu sat hundī are mujeri šje sā čima Marta kari lu apukat pā jāl ām kasa alji. 39 Marta ave sorā šje sā čima Marija kari u šāzut la pišorilje alu Domnu šā punje ureči la kutotu šje jāl svite. 40 Ali Marta are ām brigur dā kutotu šje trābā sā fakā. Aša u vinjīt la Isus šā ju zās: "Nu či dori Domnu, kā sora ame mu lāsat pā minji sāngur kutotu sā poslužulesk? Šjeva zāj sā vijā sā ām ažuči." 41 Domnu ju zās: "Marta, Marta, tu či brinulešč šā či uz nemirilešč dā mulci stvar. 42 U biti numa una stvar trābujā, šā Marija maj benji u akuljes, šā aje no fi lotā dā la je."

11 Undatā kānd Isus u fost gata ku molitva, unu dām učenici aluj u vinjut la jāl šā ju zās: "Domnu, ānvacānji sā nji arugānji, kum ānvāca Ivan Krstitelj pā učenici aluj." **2** Isus lju zās alor: "Kānd vā arugāc zāšjec: 'Tata, la sā fijā svānt numilje atov, la sā vījā kraljevstva ata, ka kum āj pā nor la sā fijā pā pāmānti.' **3** Pita anostār kari āj ām totā zā, dā nji astās. **4** Šā jartānji grehurljeanoštri, ka kum noj jartānji alu eje kari grešilešči protiv dā noj. Nu nji da sā kādenj ām ānsjirkalur." **5** Isus u zās alor: "Haj sā zāšjenj kā avec urtak la kari māržjec ām miržuku dā nopci sā āj zāšjec: 'Urtaku amnjov, dām kečinj tri dārabur dā pitā.' **6** Urtaku u vinjut dā pā kalji la minji, šā nam šje sā āj puj dādāneni." **7** A jāl ām nontru aj zāšji: 'O nu mā gnjavali! Uša āj mar ānkujetā, kupiji amej šā ju āščenj ām pat, šā jednostavno, nu mā pot skula sā ac dov pitā.' **8** Ju vā zāk: šā dakā nu u meržji daje kā šā urtaši, u fašji aje sā nu sā rušunji. **9** Šā ju vā zāk: Arugāčāvā, šā vu fi dat! Kutāc, šā vic afla! Kukunjec, šā vu fi dāsvkut. **10** Kā šinji god sā arogā, kapātā! Kari kotā, aflā! A šinji god kukunješči aluje ju su dāsvaši. **11** Kari āj tata āntri voj: kānd kupilu šjeri pešči dali ām lok dā pešči dā šarpi? **12** Ili kānd šjeri sā āj de škorpcion ām lok dā ov? **13** Dakā voj grešni ominj ščijec sā dādec bunji stvarur alu kupiji avoštri, kit maj mult vu da Tata avostru dām nor Duh Svānt alu alor kari āl āntrabāl!" **14** Isus undatā u vārljut afarā pā unu drak kari are mut, šā kānd u fost drakula vārljut afarā dām ala om kari are mut, puče sā svitaskā, šā alīlje ominji kari u vāzut aje asre āmirac. **15** A orikic dām jei u zās: "Jāl u vārljut afarā pā draši afarā ku ažutala alu Beelzebul princū dā demonuri!" **16** Akulo asre alcī kari ānsjirkā pā Isus, šā jei u šjirut znak dām nor sā de. **17** Ali Isus ščije gāndurlije alor, šā lju zās: "Totā kraljevstva kari sā borulešči una ku alt, jei ur uništili kraljevstva alor. Dakā familija una ku alt sā borulešči, jei šur uništili familija alor. **18** Dakā Sotona sā borulešči protiv dā jāl sāngur, kum kraljevstvo aluj su cānje?, šje rāmānje dām kraljestva aluj? Kum voj zāšjec kā ju vārljesk afarā pā drašji dām lume ku ažutala alu Beelzebul. **19** Ali dakā ju vārljesk pā drašji afarā dām lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunše učenici avoštri vārlješči isto afarā pā drašji ku ažutala alu Beelzebul? Jei sāngur u dokazal kā nus točni. **20** Ali dakā ju māj pā drašji afarā ku žējtu alu Dimizov, atunše u vinjut kraljevstva alu Dimizov la voj. **21** Kānd om bālour āj naoružan šā pāzešči kasa hundī kustā, atunše pāmāntu aluj āj sigurnā. **22** Ali kānd bālour om āl napadalešči šā āl mānānkā ku bātaje, āj je oružje dā kari ovisilešči, šā āj āmparcā šje u furat dā la slab om. **23** Kari nu āj ku minji, ala āj protiv dā minji šā šinji gođe nu akulježi ku minji, ala rāsāpā. **24** Pā lok fār dā apārov duhu fužji afarā dām om, sā lutulaskā šā sā koči lok sā sā odmaralskā. Dakā nu afļā njisj šefālj lok, zāšji: 'Ju uj meržji ām napoj ām kasa ame dām ala om hundī am fužji.' **25** Kānd draku u vinjut ām napoj u aflat kā aje kasa āj čistilitā, šā māturatā. **26** Atunše meržji šā aduši maj šapči rov duhur maj rej dā jāl sāngur, šā jei u vinji napoj ām om šā kustā akulo. Aša alu omula are tarī urāt dā kit dām elši." **27** Kum Isus svite, mujeri ām gārmadā dā ominj u mužjat tarī dām tot graju šā su apukat sā svitaskā: "Blagoslovilitā āj aje kari ču purtat ām injimā, kari ču rānjit šā ču pāzāt!" **28** Isus u āntors vorba: "Anume, ali maj blagoslovilitās eje kari audī vorba alu Dimizov šā u cānji!" **29** Kānd u vinjut tarī mulc ominj akulo, Isus

su apukat sā svitaskā: "Voj ominj kari kustāc ām asta vremi, voj šečec rej ominj. Kotā znak, ali njisj šjefālj altu znak no fi dat ka kum u fākut Dimizov čudo pāntru prorok Jona. **30** Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninīvljanur kari kusta ām varuš Niniva, kā Dimizov lu mānat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kā pā minji, Fišjoru alu Om kari Dimizov u mānat alu asta narod. **31** Pā zuva kānd Dimizov u suduli, krajljica kari dā kānva vladale pā pāmānt dā jug ām Seba, su rādika una šā je u suduli pā heje kari kustā astās. Je u vinjut dā pā kraju dā svijet, sā slušulaskā pā Car Salomon kari are tari mudar. A aišje āj šjinjiva maj mari dā Salomon a voj nu gāndec sā punjec ureči! **32** Ām zua kānd Dimizov u suduli, ominji kari kusta ām varuš Niniva su rādika šā ljur suduli ominji kari aku kustā, kā jej nu sur ānkujit kānd Jona lji propovijedale. A aišje āj šjinjiva maj mari dā kit Jona a voj nu vac pokajalit!" **33** Isus svitešči: "Njime nu acāčā lampā pā šā atunše u punji pā lok hundī nu sā vedī ili dāsusp košarā. Nu, jāl u punji ām svijećnjak aša toc u viđe luminā kānd vinji ām nontru. **34** Oču āj ka lampa alu telā. Dakā oču atov āj sānatos, atunše tela ata āntragā u fi ām luminā, ali kānd ci oču bičag, tela ata āntragā āj ām āntunjerik. **35** Bagā sama da aje šje smatralešč kā āj lumina ām činji sā nu fijā fār dā luminā." **36** Dakā āj āntragā tela ata ām luminā, njisj unu dio dā telā nu āj ām āntunjerik, atunše āj kutotu ām luminā, ka kum čar svitlaze lumina ata. **37** Kānd Isus u svātit, unu farizej lu čimat sā mānānšji la jāl akasā. Isus u mers, šā u lot lok la masā. **38** Kānd farizeju u vāzut kā nu šu spālat mānijile majnti ka kum āj običaj alu židov, su apukat sā mānānšji a farizeju su začudulit. **39** Ali Domnu Isus ju zās: "Aku voj farizeji pā dā nā afarā cānjec kljıştaru šā teru čišč, ali pā dā nontrou voj šečec plijinj dā pulkučālā šā reliji. **40** Voj fār dā firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit šā nutrina? **41** Maj benj dādec milostinja avostrā dām tot sufliju alu heje kari lji potrebno šje voj avec, atunše vu fi kutotu čist. **42** Ali jao avovā farizejilor! Kā voj tari vā trudulec sā dādec desetina dām tot začinurje šā povrčur alu Dimizov, a nu bāgāc sama dā pravdā šā ljubav alu Dimizov. Una trābā sā fašjec, a hajelantā sā nu propustulešč. **43** Ali jao avovā, farizejilor! Kā voj plāšjec lokurje glavnā pā sastankur ām sinagogā, šā pozdravalačku poštovanje ām varuš pā trgr. **44** Jao avovā, kā voj šečec ka askunsā gropā pā kari ominji umblā a nu ščijā kā obredno ās atunše nečisti." **45** A unu dām učitelj dā zakonu alu Mojsije u zās alu Isus: "Učitelju, kānd svitešč aša, tu nji vredālesč šā pā noj." **46** Isus u zās: "Jao šā avovā učitelji dā zakonu alu Mojsije, kā punjec pā ominj maj mult teret dā pravilurje alu vjera dā kit šje poči om purta, a voj nu gāndec njisj ku žejžitu mik sā ažutāc dā teretula sā dukā. **47** Jao avovā! Kā voj gradalec spomenikur pā gropā alu proroci šā gāndec kā ku aje fišjec benji, a preci avoštri lju amurāt. **48** Aša voj svedočulec šā vā slagalec ku djela alu preci avoštri. Jej lju amurāt, a voj nastavalec ku lukru alor kānd gradalec spomenikur. **49** Dimizov ām mudrostu aluj u zās: 'Ju uj māna pā prorokur šā pā apostolur šā orikic dām jej ur fi amurāc a alcī u fi progonulic.' **50** Daje dā la asta generacijā u fi tražalitā sānžilje dā la toc proroci kari u fost vārsatā dām elši dā kānd su stvorulit svetu: **51** su apuka dā la sānžilje alu Abel pānā la sānžilje alu Zaharija, kari u fost amurāt āntri žrtvenik šā ām svetinja dā Hram. Ju vā zāk: 'Kā

kutotu asta u fi tražalit dā la asta generacijā! 52 Jao avovă učitelji dā zakonu alu Mojsije! Daje kā voj ac lot āndărāt čejilje dā kraljevstva alu Dimizov. Voj sāngur nac mers ām nontru šā ac sprecilipt pā alcī sā tunji ām nontru kānd gānde." 53 Dā pā šje u fužijt Isus dā pā lokula, učitelji dā zakonu alu Mojsije šā farizeji sur āngāndit sā mergā dā pā jāl sā āl ispitivlaskā. 54 Gānde sā āl apušji pā Isus ām zamkā šje ar puće sā zākā protiv dā jāl numa sā āl dukā pā sud.

12 Aša mulc ominj su sakupilit dā mar kālka una pā alt kic as re pā länga Isus. Ali Isus elši u zās alu učenici aluj: "Loc sama dā kvascu alu farizej! Ala kvas āj licemjerje. **2** Njimika nuj akupirit šje no fi dāskupirit, njiš una tajnā kari no fi ščutā. **3** Aša dakā ac zās šjeva ām tunjerik su šči ām luminā, šā dakā ac šupunjit šjeva ām soba avostrā aje isto u fi mužjít pā krovur dā kāš." **4** Isus u zās: "Urtaši amej lasāčāmā sā vā zāk, nu vā fijā frikā dā eje kari numa vā poči amurā tela šā nu poči njimika sā vā fakā. **5** Ju vuj zāšji dā šjinji trābā sā vā fijā frikā. Fijā vā frikā dā Dimizov kari poči sā amori, atunše vā poči vārlī ām pakao. Da anume, dā jāl vā trābā sā vā fijā frikā. (**Geenna g1067**) **6** Nus šinjš (5) vrābuj vānduci dā doj banj? Dimizov nu mujtā pā njime. **7** A avovā čak šā pāru pā kap vi umārat. Nu vā fijā frikā! Voj ščec maj vredni dā gārmadā dā vrābuj." **8** Isus u zās: "Šjinji god pā pāmārt mu priznali pā minji ām nenēce alu ominj, Ju Fišjoru Omuluj isto uj priznali pā jāl ām nenēce lu andēlju alu Dimizov. **9** Ala kari pā minji nu mu priznali pā pāmārt ju muj odreknuši dā jāl la andēlilje alu Dimizov. **10** Dakā bilo šjinji svitešči vorba protiv dā minji Fišjoru Omuluj aluje poči fi jirtat; ali dakā šjinjiva svitešči mišjunj dā Duhu Svānt, grehula no fi jirtat. **11** Dakā vu adušji la sud ām sinagogur šā la poglavicur šā vladarur, nu vā brigalec kum šā ku šje muj branali, ili šje sā zāk. **12** Kānd u vinji vreme, Duhu Svānt ču ānvāca šje trābā sā zāšji. **13** Unu dām ominj ām gārmadā u zās alu Isus: "Učitelju zā alu fračilje amnijov sā sā āmperci ku minji šje anj kāpātat." **14** Isus u odbilut šā zāšje: "Omulji, šinji mu pus pā minji dā sudac, sā āmpārc āntri voj doj?" **15** Atunše kānd u svātit alu toc kutotu, Isus u zās: "Bāgāc sama šā pázčāvā dā pulkučalā! Dakā šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kā ari kutotu." **16** Isus u spus maj una usporedbā: "Are akulo om gāzdzak fār dā firi kari ave tālek šā tālekuļa u adus mult plod. **17** Šā jāl šu zās sāngur aluj: 'Šje sā fak kā nam dāstul lok sā puji andārāt šje mu kriskut?' **18** Atunše, jāl u zās: 'Aša uj faši: Ju uj rāstuna skladišturlje amelji šā uj gradali maj mari, dāstul dā mari sā spremālesk kutotu šje mu kriskut.' **19** Šā ju muj zāšji alu duša ame: 'Aj mulcī bunji stvarur aku, šā dā mulc ej šje ur vinji. Odmoruleščići, mānānkā šā be, šā ānfulušeščići!' **20** Ali Dimizov ju zās aluj: 'Tu omulje fār dā firi! Mar ām asta nopci uj šjire duša ata. Atunše šinji u ave korist dām stvarurje šje caj pus andārāt?' **21** Aša pāce omu kari aš akulježi gāzdzāšilje pāntru jāl sāngur, a nu su gāzdašišt ām oči alu Dimizov." **22** Kapu u zās Isus alu učenici: "Daje vā zāk: voj nu trābā sā vā brigalec, dā kustu avostru, šā sā fijec ām brigur šje vic mānka, ili sā vā brinulec ām šje vic āmbrāka. **23** Daje kā kustu āj maj vrednā dā kit mānkare, šā tela maj mult dā kit colu. **24** Numa ujtāčāvā la gāgārašč. Jej njiš nu samānā, njiš nu akulježi. Jelji nari skladište ili šunā, šā tod daje Dimizov līr rāniešči. Nu ščec voi

maj vredni dā vrbujrjlje? 25 Poči šinjiva dām voj ku brigurlje produžuli kustu? 26 Dakä, nu pućec sā făsjec niti maj măkăčelji, adăše šec ām brigur dā kutotu ostalo? 27 Numa ujtăčavă la flor ām telek! Jelji niti sā trudulešci niti fašji colji ali ju vă zăk, kă njis Car Salomon ām găzdăsije alor nu are āmbrăkat aša măndru ka florulje ām telek. 28 Ali dakä Dimizov dā dastafel măndremi alu jarbă kari kustă astăs, să să bagă ām fok, kit atunše maj mult u da jäl avovă. O voj avec mikă ānkrídal! 29 Dām ala rând nu vă găndec şje vic mănska šă şje vic be. Nu vă uzinemirilec! 30 Dă kutotu aje sā brinulešci ominj făr dā Dimizov. Āngăndecăvă kă Tata avostru dām nor šicjă şje vă trăbă. 31 Šă anume tražalec kraljevstva alu Dimizov elși šă kutotu ostalo vu fi dat. 32 O mikă stadă, nuc fijă frikă, kă Tata avostru să ānfălušešci să vă apušti ām kraljevstva aluj. 33 Vindec kutotu şje avec să dădec alu săraşj. Aša adunăcăvă tăšč kari nu su puće rupi, să găzdăsijă să vă fijă ām nor kari nu propadalešci, hundi lotri nor puće vinji, niti găndaşji să mănašji! 34 Daje kă sufliličile avoştri u fi hundi āj blago avostru.” 35 Isus u zăs alu učenici: “Fijec spremni dă lukru, la să fijec opremilică šă ām măniilje avoştri lasă fijă luminilje acăcaći. 36 Aşa u fi ka slugurje kari u ašciptat pă gospodaru aluj să să āntorkă dă pă nuntă, spremni să āj dăsvăkă kum u ukunji pă ušă. 37 Măndremi alu eje slugur kari u skulac, kănd u vinji gospodaru! Anume ju vă zăk: Domnu ū punji săngur kintrinca să lji služulaskă šă lju punji să šadă la masă šă lju dvoruli. 38 Šă kănd u vinji gospodaru ām mirzuku dă nopci ili dăspru zua să lju afla aşa, măndremi u fi alu ala slugur! 39 Slušulecămădă asta: ka să šicjă gazdă ām kari šas u vinji lotru, jäl ar păză šă nar lăsa să āj fijă provalalit ām kasă. 40 Voj isto trăbă să fijec spremni, kă ju Fişjoru Omuluj uvinji ām vremi kănd nu či nadali.” 41 Petar atunše lu āntribat pă jäl: “Domnu spuj tu asta usporedbă păntru noj učenici, ili āj păntru toc?” 42 Isus u zăs: “Šinji āj ala vjernă šă kufiri upravitelj kari āl postavalešci dă gospodar pă kasa, šă ām pravă vremi u da mănkari alu toc ām kasa? 43 Măndremi alu ala sluga kari kănd u vinji gospodaru, ufaši aşa. 44 Dă anume, ju vă spuj kă gospodaru u odredilit alu ala sluga să vodulaskă ku kutotu imanje kari ari. 45 Ali dakä sluga ſăr zăşji ām suflituš: “Gospodaru, nu su āntorſji aşa păfris”, šă atunše să apušji să bată pă slugur šă să be, mănašji šă să ambeći? 46 Atunše u vinji gospodaru alu sluga ām šjas kari nu šicjec. Šă atunše fărd dă milost lu kaznali, ju da sudbină ku alcii una kari nus vjerni. 47 Sluga kari šicjă şje găndešci gospodaru, šă dakä nu fašji šă nu să pripremilešci dă dolasku aluj, jäl u kăpăta mulci luvalur. 48 Ali dakä sluga nu šicjă voje alu gospodaru, să fašji şjeva şje zasluzulešci kaznă, atunše u kăpăta pucăni luvalur. Kă alu toc kari mult u fost dat, mult su ašcipta dă la jej, šă alu eje alu kari u fost mult dat ām povjerenje, dă la eje šă maj mult u fi ſjirut.” 49 Isus u zăs: “Ju am vinjut să vărljesk fok dă sud pă pămănt, šă kum aš găndi să să apušji să ardă! 50 Trăbă majnti să mă buchez ku mukur. Kum mă mučulesk pă şje aje no treşji! 51 Găndec kă am vinjut să vă aduk putuljală pă pămănt āntri ominj? Nu, ju am adus podjel! 52 Dă aku maj menkulo ām kasa dă ūinj ūinj ur fi āmpărcăc tri u fi pă parče ame šă doj protiv dă tri. 53 Tatusu u fi protiv dă fişjoruš, šă fişjoru u fi protiv dă tatusu, mumăsa protiv dă fataš, a fata protiv dă mumăsa, šă

sokra protiv dā njivastaš, šā njivasta protiv dā sokrāsa." 54 Kum svite alu gārmadă, Isus u zās: "Kānd viđec njegri oblakur kā šā rādika dā pā more pā zapad, voj odma zāšjec: 'Astās u fi plojā', šā voj ščec u pravu. 55 Šā kānd sā apukā sā batā vāntū dām pustinja la jug, odma zāšjec: 'U fi zuva tari kaldā', šā āj aša. 56 Licemjerilor! Voj ščijec sā čitalec znakurlje pā pāmānt šā pā nor. Kum dā nu prišijepc šje aku sā dogudulešči! 57 Voj ac trābuji dām haje avostru sā ščijec šje āj benji. 58 Dākā šjinjiva či optužulešči pāntru dugu kari nac plāčit šā vā gāndešči sā vā adukā la sud, ānšarkā inka pā kalji sā vīj la ligizalā majinti dā sud! Ar puče sā či adukā la sudac, sudacu sā či de la oficir, šā oficiru či poči bāgā ām čemicā. 59 Ju vā zāk, kā akulo vi trābuji sā rāmāj pān šje no fi plāčit toc banji."

13 Pā aje vremi orikic dām regija Galileja ur vinjiti la Isus šā jur spus dā Galilejci, a Pilat kari are rimske upravitelj u dat zapovedj pā jej sā lji amori kānd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ām Hramu alu Jeruzalem. 2 Isus u zās: "Voj gāndeč kā Galilejci šā maj grēšni dā bilo kari alcī Galilej, numā dām ala rānd kād ur pāčat jej asta? 3 Nu, uopće nu! Šā punjec ureči! Dākā nu vic ānkāji voj toc isto aša vic fi duhovno morc. 4 Šā gāndeč voj kā eje osamnaest lumi kari ur fost amurāc kānd u kāzut tornju alu Siloam asre maj duvinj ominj ām Jeruzalem? 5 Nu, uopće nu! Dākā nu vic ānkāji, aša toc vic fi duhovno morc." 6 Isus lji spus asta usporedbā: "Are akulo unu om kari ave sāmānat ām vinograd ljemn dā smokvā šā jāl tot vinje šā sā ujtā dākā āj plod pā ljemn ali nu afla njimika. 7 Šā aša u zās alu omula šje lukrā ām gard: 'Ujtāči ajišje! Kā mar tri aj mā ujta pā ljemnusta sā aflu plod šā nikad nu am aflat njimik. Tajāl āndārāt! Adāšje ar cālti pāmāntu?' 8 Pā aje, omu šje lukra ām gard u zās: 'Domnu, lasā maj unu aj sā fijā. Ju uj kapali pā lāngā jāl šā uj punji gnoj. 9 Dar atunje u ave plod. Dākā nu, poc sā āl taj āndārāt.' 10 Pā zua dā sāmbāta, Isus ānvāca ām una dā sinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale mar osamnaest ej, dā rov duh ām je kari izazavale bičišug. Je are aplifikatā žjos šā nu sā puće uspravali. 12 Isus u skužilitu, šā ju zās: "Mujeru, slobodnā ješč dām bičišugu atov." 13 Atunje Isus u pus mānjilje aluj pā je, šā je dām turdatā su uspravalit šā su apukat sā de hvalā alu Dimizov. 14 Ali zapovedniku dā sinagogare mirgiš daje kā Isus u āntrimatu pā zuva dā sāmbāta šā jāl su āntors la eje ominj šā u zās: "Ās šinšj (6) zālij ām una sāmptāmāna hundī trābāt sā lukri! Dākā gāndeč sā fijec sānātoš hajde pā una dām elje zālij, a nu pā sāmbāta." 15 A Domnu Isus u zās: "Licemjerilor! Voj fišjec kānd dāzljāgec pā vašijile šā pā māgari avoštri pā zuva dā sāmbāta šā lji dušjec la apā?" 16 Ali asta mujeri, sāmānca alu Abraham, kari Sotona u cānutu lījgatā osamnaest ej šā nar ave pravo sā fijā dizlījatā dām ala rānd kā pā zuva dā sāmbāta?" 17 Pā asta, toc eje kari sā protivile as re rušānac. Toc alcī ām gārmadă sur ānfālušāt la toči māndri šā bunji stvarurlje šje Isus fāšje. 18 Isus u āntribat: "Alu šjinji are slično kraljevstvo alu Dimizov? Kum samānā kraljevstva alu Dimizov? Ku šje sā usporidālenj?" 19 Kā kraljevstvo alu Dimizov aj ka goruščino sāmānca kari āj tari mikā pā kari om u lotu šā u sāmānat ām garduš šā u krešči šā u fost mari ljemn šā vrābujilje u fākut skujbur ām granur." 20 Jarā u āntribat: "Ku šje sā usporidālenj kraljevstvo alu Dimizov? 21 Kraljevstvo alu Dimizov aj ka kum

mujere ari kvasac sā misälaskā mari količinā dā fājnā, aša kutotu sā sā potā rādika." 22 Isus putuvule ām Jeruzalem, prošule ām mulcī varušur šā satur šā pā akulo ānvāca 23 Atunje šjinjiva lu āntribat pā jāl: "Domnu u spasali Dimizov čar pucānji ominj?" Šā Isus u zās alor: 24 "Uša dā nor āj uskā. Borulecāvā tari sā tunāc ām nontru. Ju vā pot zāšji kā mulc ur ānširkā sā tunji ali nor puće. 25 Vreme u vinji kānd gospodaru dā kasa su riđika šā u ānčiži uša atunje. Voj pā alta parci vic apuka sā kukunjec šā vic aruga: 'Domnu, dāsvā pāntru noj.' Šā vorba aluj u fi: 'Ju nu ščuv dā hundī ščec voj.' 26 Voj vic apuka sā zāšjec pā aje: 'Ali noj anj but šā anj mānkāt ku činji kānd ānvācaj pā ulicurjeanoštri.' 27 Šā jāl u zāšji maj undatā: 'Ju vam zās kā nu ščuv dā hundī ščec. Fužjec dā la minji, voj ominjiljor rej!' 28 Da akulo vic plānžji šā vic kārcāji ku dinci šā vic fi mirgiš kānd vic viđe pā Abraham, Izak šā pā Jakov šā pā toc proroci ām kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vārljic afarā. 29 Šā eje kari ur šāđe la masā pā nuntā ām kraljevstva alu Dimizov ur vinji dā pā Istok, Zapad, Sjever, šā dā pā Jug. 30 Bāgāc sama kā orikic kari ās aki maj pucān važni ur fi maj mar, a hej kari ās aki maj mar ur fi maj mišj." 31 Orikic farizej ur vinjiti la Isus ām aje ista zā, sā āl āmpurūšjaskā. Šā ju zās: "Herod gāndešči sā či amori. Dām ala rānd lasā lokusta šā dući pā altu lok." 32 Isus u āntors vorba: "Dušjecāvā šā zāšjec alu līsicurljelje: 'Ju mān pā drašj afarā šā ozdravalaskā pā bičež. Ju uj faši aša astās, šā mānji šā tek ām treća zuva uj zavāršāli.' 33 Ali ju trābāt sā fjuv pā kalje astās, mānji šā treća zuva, izgledalešči kā nu slobut proroku sā mori afarā dām Jeruzalem. 34 O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurāt pā proroc šā vārljitet petri pā eje kari Dimizov vu mānat la činji! Kiči rāndur am gāndit sā branalesk pā kupiji atej ka gājna pā pujiš dāsup haripileš, ali voj nu gāndeč! 35 Ujtāči aki! Kasa ata āj lāsatā sāngurā golā. Šā nu mic viđe pān šje nu vic zāšji: 'Blagoslovulit sā fijā kari vinji ām numilje alu Domnu!'"

14 Undatā Isus u mers sā večeralaskā la kasa alu vođa dā farizej. Are pā zuva dā sāmbāta šā jej sā ujta pā jāl tari ku sama. 2 Om ku bičišug dā umflalā dām apā su pojavalit dādānenče aluj. 3 Isus u āntribat pā učiteljur dā zakonu alu Mojsije šā pā farizeji šje asre akulo: "Āj zakonito dā pā zakonu alu Mojsije sā ozdravalaskā pā zuva dā sāmbāta ili nu?" 4 Jej tāše, Isus pā aje u pus mānjilje pā omula, šā lu ozdravalit šā lu lāsat sā fugā. 5 Isus lji āntribat: "Dākā šjinjiva dām voj ari fišjor ili pā vakā kari u kāzut ām bunar adānkā nac skoči odma afarā, šā pā zuva dā sāmbāta?" 6 Pā aje, jej nu puće sā uništislaskā vorba. 7 Isus u bāgat sama kum gošči kari asre čimac izabrale lokurje hej maj ām centrā la masā. Isus lji ānvāca ku usporedbā pā jej: 8 "Kānd ješč čimat dā šjinjiva pā nuntā nu šādec pā lok dā casni gošč. Domačinu ar puće sā vi čimat pā šjinjiva maj važni dā voj pā ala lok. 9 Domačinu ar puće sā vījā ku omula, šā sā ac zākā: 'Urtaku amnjov, elši lokusta āj pāntru jāl', šā atunje tu ješč ām rušānji. Vi trābuji sā či dušj pā zadnji lok. 10 Aša kānd ješč čimat, duči šā akulježjic zadnji lok. Atunje Domačinu ar puće sā vījā šā sā ac zākā: 'Urtaku amnjov, hajd maj ām sus.' Atunje ām asta slučaj tu vi puće sā aj maj mult poštovanje ām nenēce alu urtaši atej šā gošč. 11 A tot omu kari sā rādika sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rādikac." 12 Su āntors la Domačin šā Isus u zās: "Kānd pripremilešč večerā nu

čima numa pā urtažic, ili pā fračic, ili pā njamuc ili pā gäzdaš susjedur, kā jej sigurno čur čimací pā činji isto ša aša cu fi āntors. 13 Maj benji kānd fašj feštā čamälji pā sārašj sā vij ša pā invaliž, ša pā ulož ša pā orb. 14 Tu vi fi blagoslovulit, kā jej nuc poči āntoršji ali Dimizov ču nagradali šam nor pā zuva dā uskrsnuće dā pravedni ominj." 15 Kānd unu dām ominijje la masā u auzat, Jāl u zās: "Blagoslovulit įj ala kari u mānka pitā šam kraljevstva alu Dimizov!" 16 Isus u āntors vorba: "Undatā are unu om kari u dat mari večerā. Multā lumi are čimat akulo. 17 Mar apropi dā večerā sluga u fost mānat la gošć sā lji čemi: 'Hajdec', u zās jāl: 'kā kutotu įj spremno!' 18 Ali jej toc dām jej sor apukat sā ša aſlij izgovorur. Unu u zās: 'Ju am kumpārat telek, ša trābā sā mā duk sā u vād. Mā arogā la činji, sā zāšj sām jerći.' 19 Alci u zās: 'Ju am kumpārat Šinšj (5) perec dā bikān ša trābā sā mā dukā sā ānsjerkā. Mā arogā la činji, sā zāšj sām jerći.' 20 Treči om u zās: 'Ju baš mam ānsurat ša dām ala rānd nu pot vinji.' 21 Sluga u mers šam napoj la gazda aluj ša ju spus kutotu. Asta lu mirgišit pā gazda ša jāl u zās alu sluga aluj: 'Āngribeščiō, duci pā ulicur ša šam centru dā varuš ša adālji pā sārašj, ulož, invaliž ša pā orb sā vijā.' 22 Kānd u fākut aje, gazda u javalit kā u fākut aje ali inka are maj lok. 23 Atunše ju zās gazda alu sluga: 'Aku duci šam kot pā ulicur ša čamā ša fā sā vijā, aša sā fijā kasa ame umplijit.' 24 Kā njišj unu dām eje elši kari asre čimac nor gusta dām večera ame..." 25 Mulc ominj āl sljedile pā jāl. Isus su āntors šam napoj ša u svātit alor: 26 "Bilo šinji dām voj kari plašji maj tari pā tatusu pā mumāsa pā bāščaš, pā kupijiš pā fraci ša pā sorālejje ša čak pā kustu aluj maj mult dā kit pā minji, nu poči sā fijā učeniku amnjov. 27 Dakā šinjivja gāndešči sā fijā učeniku amnjov, trābā sā dukā krušje aluj sā mā sljedilaskā sā sā fijā spremni sā mori pāntru minji." 28 "Gāndēcāvā aku dakā unu dām voj gāndešči sā fakā toranj, nu ac šāde elši zjós ša sā viđec dakā avec dāstul banj sā āl fāšjec do kraja tornjula? 29 Inače ar puće sā fašj temeljurlje ša hej šje sā ujtā la voj šar puće fašji šufā dām voj daje kā nu avec dāstul banj sā završalec. 30 Jej ur zāšji: 'Asta om su apukat sā gradalaskā ali no putut sā završalaskā!' 31 Ili ka kum kralju su spremili sā mergā šam bātajā ku altu kralj. Ša sā nu šadā elši ša sā gāndaskā dakā ku zešji (10) hiljada dā kātānjo poči sā āl savladalaskā ku protivnikuš kari ari doj spešj (20) hiljada? 32 Atunše dakā nu poči sā āl savladalaskā u māna pā pregovarač kitā įj inka neprijatelju dā parci sā āntrebi dā uvjetur dā putuljalā. 33 Ša aša toc dām voj dakā nu vic lāsa kutotu šje avec, nu poči sā fijā učeniku amnjov." 34 Isus u zās: "Sari įj bunā stvar ali dākā perdi izu, ku šje poc āntoršji bālureme? 35 Nuj bunā atunše njiš dā pāmānt njiš dā šrot. Lume numa u vārļešči āndārāt. Punjec ureči voj kari avec ureči sā auzāc!"

15 Paralela Isus su ukupnim talmudičkim činovima sa talmudičkim grešnicima sā pujči ureći la vorba aluj. 2 Farizeji šā učitelji dā zakonu ali Mojsije sur apukat sā šā gumunjaskā, šā jej zăšje: "Asta om sā družulešči ku grešnicima, šā măňančku ku jej." 3 Daje Isus lji spunji asta usporedibā: 4 "Dakā ſjinjiva dām voj ari sto birš šā sā perdi una dām jelji, nac lăſa pā ešće devedeset devet ām pustulot, šā ac merži dā pā aje una su kutac pān ſje nac afla? 5 Šā kănd vic afla, aj dušji pā umirilje ku fălušajā.

6 Atunše ac meržji akasă, vic čima pă urtašic šă pă susjedi avoštři šă ac zăšji: 'Aňfaluščávă ku minji, kă am aflat pă birka ame kari are pirdut!' 7 Ju vă zăk, ku fi maj mari fulušăjă pă nor kănd su ānkăjí unu grešnik, nego dă devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trábä ānkájálă, aša jej gănde.' 8 Isus maj zăšji: 'Ili haj să zăsenj kă una mujeri ari zešji (10) banj dăm aržintj šă atunše unu däm jej perdi. Nu acăcă lumina šă mătura podu šă u kuta banj, pän ſje nu află? 9 Šă kănd u afla banj dăm aržintj părdut, je ſu čima pă urtašilje alji šă pă susjedurje una, šă u zăšji: 'Aňfaluščávă ku minji, kă ju am aflat banji kari am pirdut!' 10 Ju vă pot zăšji kă aj isto aša ānträ andeji alu Dimizov! Dakă să ānkăješci unu grešnik, jej să ānfalušešci.' 11 Isus u zăs: 'Are unu om kari ave doj fišor. 12 Hăl maj tăñär u zăs alu tatusu: 'Tată, dăm dio ſje ām pripadalešci.' Aša tata aluj u āmpărăt kutotu ſje ave āntri jej. 13 Dă pă dovă tri zăliji, fișorul hăl maj tăñär u akuljes kutotu ſje ave să su pus pă kalji să mergă dăparci šă akulko u čiltit kutotu ſje ave, čilte făr dă gănd. 14 Kănd u čiltit kutotu, mari fomi u vinjít pă pămăntu hundă are jăl, să su aflat ām sărăšijă. 15 Aša u mers la unu om ām pămăntula kari lu mănat ām telek să aj rânjăskă porşji. 16 Aluj ji are aša fomi dă ſu kivinjít să măňši dăm ha ſje mănska porşji, să njime nuj dăde njimika. 17 Dă pă aje jăl ſu vinjít ām firi. Jăl u zăs: Tata amniov ari mulci slugur ſă jej ari um boglă dă mănkari a ju ajuiſe mor dă fomi! 18 Ju muj skula ſă uj meržji la tata amniov să ju zăšji: 'Tata amniov, ju am zgredil protiv dă činji, să alu Dimizov ām nor. 19 Ju nu mes maj mult vredan să fjuv čimat fișorul atov. O lasămă să fjuv radniku atov!' 20 Atunše su skulat ſă u mers la tatusu. Ali mar kănd are inka dăparci dă la kasa alu tata aluj, tatusu lu văzut ſă lu apukat mila dă jăl. Tatusu u aljigat la jăl, lu āngărgăjet ſă āl surătat tari. 21 Fișorul ju zăs: 'Tata amniov, ju am zgredil protiv dă činji ſă alu Dimizovu ām nor. Ju nu mes maj mult vredan să fjuv čimat fișorul atov.' 22 Tatusu u zăs alu slugurile aluj: 'Duşjec friš ſă aflată maj bunji colji ſă punjec pă jăl, dădečaj virigă dă măna aluj, ſă cipiliš dă pişorile aluj. 23 Šă apukăc pă maj măndru răñită vakă ſă amurăcu, atunše lasă ſă mănkăj ſă ſă fijenj făloš. 24 Adăše? Dăm ala rănd kă astăs fișorul amniov are mort, aaku kustă ām napoj! Jăl are pirdut ſă aku su aflat!' Aša jej sur apukat să ſă ānfalušaskă. 25 Maj bătărn fișor are ām telek. Jăl vinje akasă ſă kum vinje maj apropi dă udvar, jăl puće ſă audă muzikă ſă žok. 26 Aša u čimat pă unu dăm slugur ſă u āntribat ſje aj aje. 27 Šă ju spus: 'Fračitu atov su āntors akasă ſă tatusu u amurăt maj măndră răñită vakă dăm ala rănd kă su āntors sänatos!' 28 Ali jăl are mirgiš ſă nu gănde să tunji ām nontru. ſă aša u mers afară, a tatusu ſă aruga la jăl ſă vijă ām nontru. 29 Ali jăl u āntors vorba alu tatusu: 'Numa găndeščici kă mulc ej ſje am lukrat dă činji ka robu, ſă uvek am făkut ſje maj zăs ſă tot nu maj dat niş mikă kecă ſă pot ave slavalala ku urtašii amej. 30 Ali kănd astăs fișorul atov u vinjít akasă kari u mănkat kutotu ſje aj dat găzdăšije, ku bludnicur, atunše tu či duşj ſă amor răñită vakă părtru jăl!' 31 Tatusu u zăs aluj: 'Fișorul amniov, tu ješc uvjek ku minji, ſă kutotu ſje am ju aj atov. 32 Isto aša benji aj aku ſă slavalenj ſă ſă nji ānfalušanj kă astăs fračilje atov are mort ſă su āntors ām kust ām napoj, ſă jăl are pirdut ſă aku su aflat!'''

16 Asta usporedbā isto Isus u spus alu učenici: "Are om gāzdak kari u dat lukru aluunu upravitelj, šā ju fost spus aluj kā upravitelju čāltesči šā rāšāpā gāzdāšije alu gazda aluj. 2 Aša lu čimat pāj jāl šā ju zās: 'Šje āj asta šje audā dā činji? Dām računu dā kutotu šje ajs fākut, kā tu maj mult nu poc fi upravitelj!' 3 Upravitelju u zās atunše aluj sāngur: 'Šje sā fak, aku kānd gazda je āndārāt lukru dā la minji? Nu am pučeri sā kapalesk? U fi rušānji sā mā duk sā kuldujesk. 4 Ščuv šje uj fašij! Ju uj direži aša dā kānd mur māna dām lukrusta tot uj fi apukat ām benji la kāšalje ominjistora.' 5 Aša jāl u mānat dā pā omjinji šje as re dator alu gazda aluj, unu pā kīci unu. Jāl u āntribat pā elši om: 'Kit ješč dātor alu gazda amnjov?' 6 Jāl u āntors vorba: 'Sto bačvur dā uloj dām maslinur.' Upravitelju u zās: 'Šāz žjos, jec računu šā pā friš skrija pedeset.' 7 Šā jāl u āntribat pā altu om: 'Kit ješč tu dātor?' 'Sto merur dā pšenicā.' Šā jāl ju zās aluj: 'Jec računu šā skrija osamdeset.' 8 Atunše gospodaru u āmārit pā nu dirept upravitelj kari ām oči aluj nu are bun upravitelj, kā u arātat dāstafelā mārdulijā kari nuj bunā. Asta arātat, kā omjinji dā asta svet ās maj mudri ām stvarurje alor dā kit dā omjinji dā luminā. (aiōnios g165) 9 Šā ju vā zāk: 'Koristilec gāzdāšije šje fuži daje kā āj nepravednā ku aje vā fāsjec urtaš pā lāngā voj, aša kānd nu maj u fi gāzdāšijā, atunše voj vic fi apukac ām nor dā erikeš. (aiōnios g166) 10 Ala kari āj vjeran ām maj miš stvarur, āj isto aša vjeran ām stvarurje mar; šā ala kari nuj vjeran ām stvarurje miš āj isto nu vjeran ām stvarurje mar. 11 Šā aša dakā nac fost vjerni ām svetovno gāzdāšijā šjinji vu ānkredīku pravā gāzdāšijā sā upravljalec? 12 Šā dakā nu ščijec upravljali ku altora benjlje, šjinji vu da aje šje pripadalešči avovā? 13 Njiš una sluga nu poči sā služulaskā pā doj gazdur dām turdatā, kā pā unu u zamrzāli a pā altu u plāši, ili u fi vjeran alu unu a pā halalānt nu u puče vide ām oč. Nu pučec služuli šā alu gāzdāšijā šā alu Dimizov istovremeno." 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dā banj, šā jej su apukat sā āš fākā šjuf. 15 Atunše Isus u zās: "Voj vā ūfājec pravedni ām oči alu lume, ali Dimizov ščijā ūfljūčilje avoštī. Šje lume tari cenilešči, skārbā āj ām nenēce alu Dimizov." 16 Isus zāši: "Zakonu alu Mojsije šā kenvijurje ali proroci kari jej ur skris vridle pān šje no vinjut Ivan kari bučuza šā dā atunše spunjie Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov a noj trābujen sā nagovurelen sā mergā ām kraljevstva alu Dimizov. 17 Nu značalešči kā zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u treši noru šā pāmāntu, kitā sā propadalaskā zakonu ili sā kađa una slovā dām zakon. 18 Kari sā lasā dā la bāšācaš sā sā ānsori ku alta bāšaca fašji preljub. Šā tot omu kari u ānsura pā mujeri kari āj lāsatā dā la bārbat isto fašji preljub." 19 Isus zāši: "Are om gāzdak kari sā āmbrāka ām colji skumpi šā ām totā zā mānka skumpā mānkarī. 20 Akulo are isto aša om sārak kari sā čima Lazar kari are astupat ku čirevur pā jāl šā are pā košči la uša la ala gāzdak. 21 Jāl āš kivinje sā fijā rānijit ku mrvicurje šje kāde dā pā masa alu omuluje gāzdak. Kānji delj divljā čāk vinje la jāl šā āj ljinže čirevur. 22 U vinjut vreme kānd u murit kuldužu, šā andeji lor dus ām bracā la Abraham. Omu gāzdak isto u murit šā u fost āngrupat. 23 Ām mari mukā ām podzemlje, gāzdaku su ujtit sus šā u vāzut pā Abraham dā dāparci šā pā Lazar kari are lāngā Abraham. (Hadēs g86) 24 Šā jāl u plāns ām mužjalā: 'Tata, Abraham fijāc

milā dā minji! Mānāl pā Lazar la minji lasāl sā āntupaskā žježitu ām apā šā sām rāšjaskā ljmiba, kā mari mukur ās pā minji ām fokusta.' 25 Abraham u āntors vorba: 'Fišjoru amnjov, tu trābā sā či āngāndešč dā aje kānd arej pā pāmānt tu avej mulci bunji stvarur, kānd Lazar ave mulci relji stvarur. Ali jāl āj aku ām utjehā, kānd ješč tu ām mukā.' 26 Šā dā kutotu asta, āntri noj šā āntri voj āj mari gropā fār dā kraj. Eje kari ar gāndī sā mergā dā ajišje la voj nu poči, šā njīš njime nu poči dā la voj sā vijā la noj.' 27 Atunše omu šje are gāzdak u zās: 'Mā arog la činji sā āl māj pā Lazar la kasa alu tata amnjov. 28 Ju am šinjš frac kari akulo kustā. Lasā sā lji upozurulaskā sā nu vijā pā ista lok pljūn dā mukāl!' 29 Abraham u āntors vorba: 'Jej ari kenvijur kari Mojsije šā proroci ari skris dā jej sā lji opozurulaskā! Lasālji sā puja ureči la jej!' 30 A jāl u zās: 'O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trābā sā lji vijā šjinjiva dām morc, šā jej sur ānkāji.' 31 Abraham u āntors vorba: 'Dakā no punji ureče la Mojsije šā la prorokur, nur ānkredi njiš sā sā skolji šjinjiva dām morc.'"

17 Isus u zās alu učenici aluj: "Napadajur dā relji trābā sā vijā ali jao alu ala om pā kari vinji. 2 Aluj jar fi maj benji sā avji petrā dām mlin lījigatā la gāt šā sā vārljaskā ām apā, dā kit sā puji pā grehur pā hej miš. 3 Fijec ām samā! Dakā fračitu ac vitešči āmpurišeščil; atunše dakā su ānkāji, jartāj. 4 Makar sā zgrelasilaskā protiv dā činji ūapči (7) rāndur ām una zā, dakā vinji la činji ūapči (7) rāndur sā priznalaskā dā aje šje u fākut, jartāj." 5 Apostolu u zās alu Domnu: "Dānji maj mult ānkridalā!" 6 Domnu anostru u āntors vorba: "Sā vi avut ānkridalā makar aša dā mikā ka sāmānca dā goruščino zrno voj ac puče zāšji alu ljemnusta: 'Skočiči dām vānji šā sāmānāči ām more!', šā voj vic punji ureči. 7 Šjinji dām voj zāšji alu sluga aluj, dā pā šje u lukra ām telek ili pāzē pā birši, sā ac zākā kānd vinji dām lukru: 'Hajd jec lok?' 8 Mar ju zāšji am lok dā aje: 'Duci šā fā ūjeva dā mānkāt, ščimbāc coljilje, šā aščaptāmā sā mānānk šā sā bjov, dā pā aje poc tu sā šas šā sā mānāši!' 9 Šā ar kāpāta sluga ūjeva ka posebnā zaslugā dā aje dā šje u fākut? Ju gāndesk kā nu. 10 Šā voj isto ūfājec kutotu šje am zapovjedalit, trābā sā zāšjec: 'Noj ūčenj numa obični slugur. Noj numa anj fākut lukru anostru!' 11 Aša pā kalje dā Jeruzalem, Isus u mers pā kalje kari sljedile granicurje āntri Samarija šā Galileja. 12 Are aje sā tunji ām unu dām saturljelje šā jāl u aflat pā drīk zešji (10) omjin ku gubā. Jej ur stat pā dāparci 13 šā ur mužjīt la jāl: "O Isuse Domnu! Fijāc milā dā noj!" 14 Kānd u vāzut pā jej, Isus u zās: "Dušjec šā arātācāvā la pop sā vadā dākā ūčec sānātoš." Jej lur pus ureči, šā pā kalji jej ur fost čistilic. 15 Atunše unu dām jej kānd u vāzut kā u fost čistilic su āntors ām napoj šā dām tot graju slavale pā Dimizov. 16 Jāl u kāzut žjos pā ubrazu la pišorilje alu Isus šā ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u āntribat: "Nas re zešji (10) omjin kari as re čistilic? Hundī ās heščelanc novā (9) omjin? 18 Nu su āntors njime ām napoj sā de slavalala alu Dimizov, čār strancusta?" 19 Atunše jāl u zās: "Skolāči šā dući pā kaljec. Ānkridala ata ču spasalit!" 20 Kum u fost āntribat dā la farizeji kānd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u āntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša sā potā omjinj sā promatralaskā dā pā znakovur. 21 Aša lume sā nu potā sā zākā: 'Ujtači! Ajše āj.' Ili: 'Akulo āj!' Nu! Kraljevstvo

alu Dimizov äj äntri voj!" 22 Jäl u zäs lu učenici aluj: "U vinji vremi känd vic kivinji sä vidèc una däm zälijilje känd ju, Fišoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kivinjala avosträ no fi ispunulită. 23 Orkic ur zäši: 'Ujtäči akulo äj! Ajšje äj!' Nu fužjec äm nijkere nu vä maknalec! 24 Känd ju uj vinji Fišoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala plij dä svetlå svitlázant däm unu kap dä nor pän la altu kap dä nor. Aša u fi šä ku Fišoru Omuluj äm zua aluj. 25 Ali majnti dä aje, ju träbujes sä patlaskä mult šä ju uj fi odbacalit dä la asta generacijä. 26 Kum are äm zälijile känd Noa kusta, aša u fi äm zälijile känd ju Fišoru Omuluj uj vinji. 27 Atunše jej mänka šä bije, sä änsura šä sä ämirita pänä äm zuve känd Noa u tunat äm arkä. 28 Isto aša are äm zälijile känd Lot kusta. Jej mänka šä bije, kumpära šä vindé, šä sämäna šä gradale. 29 Ali pä zuva šje Lot u fužjet däm Sodoma u kätzut fok sä sumpor däm nor šä u uništilit pä jej toc. 30 Isto aša u fi däm turdatä pä zuve känd ju, Fišoru alu Omuluj muj äntorši. 31 Dakä äj äm aje zuva omu pä krovuš dä kasa a stvarurije aluj äs äm kasa, nu mergä žjos dä pä jelj sä äs je ku jäl. Isto aša dakä äj om äm telek, nu mergä akasä. 32 Ängändecavä dä bäsäca alu Lot šje ju su dogodulit! 33 Šinji gode äñšjarkä sä äs spasalaskä kustuš ala lu perdi a kari lu perdi ala u ave kust. 34 Äm aje nöpciju vä spuj ur fi doj ominj äm ista pat sä unu däm jeg u fi lot, halalänt u fi läsat. 35 Dovä mujer una ur meljali fän, šä una u fi lotä, hajelantä u rämäne. 37 Učenici ur äntribat pä Isus: "Hundä u fi aje Domnu." Jäl u odgovorulit: "Hundä äs ominj mrc akulo u vinji lešinari."

18 Isus u spus usporedba sä areći alu učenikur kä om ar träbju uvjek sä sä aroži šä nikad sä nu odustulaskä. 2 Jäl u zäs: "Äm unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikä dä Dimizov, njiš nu sä brigale dä njime šje jej zäši. 3 Šä akulo are una vädojä äm varušula kari stalno vinje akulo la jäl, šä sä aruga: 'Apärä mä dä dužmanu amnjov.' 4 Una vremi nuj azuta. Dä pä aje su apukat sä sä ängändaskä: 'Nu am njiš şefälj frikä dä Dimizov, ili brigä pä längä ominj. 5 Kum gode, ju uj azuta alu asta udovicä kä mult mä dosadalešci. Uj apära, inače mu dosadali ku vinjala sä ku äntriburije alji.'" 6 Atunše Domnu Isus u zäs: "Ac bágat sama šje šu zäs sängur aluj sudacu hamisi? 7 Šä atunše nu da Dimizov diriptaci šä zaštita alu lume akuljesä aluj kari plänzi la jäl zuva šä nöpcé šä jäl are strpljiv ku jeg. 8 Ju vä zäk kä jäl u azuta ku diriptaci šä ku zaštita pä friš. Ali uj afla Fišoru alu Omuluj dästafelä änkriðalä äm ominj känd ju muj äntorši pä pämänt?" 9 Isus u spus alta puvešci, ali orikic ominj kari asre tari uvjeriličä äm pravednostu alor, a jeg pä alcí sä ujtä ku märžnjä. 10 Jäl u zäs: "Doj ominj ur mers sus äm Hram sä sä aroži. Unu däm jeg are farizej, šä altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus sä u zäs asta aruguminči päntru dä jäl: 'O Dimizolje, ju dov hvalä cijä kä nu mes ju ka hešcelanc ominj: pulkućic, hamis, preljubnik, ili čak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovä rändur pä sáptämänä: dov desetina cijä dä kutotu šje zaradalesk.' 13 Cariniku pä haje parći, u rämas dä parći, šä nu su ändura sä rädiši očiš äm nor, numa äs bäče čeptu dä žalji šä zäšje: 'Dimizolje aj milä dä minji grešnik!' 14 Ju äc zäk kä ala poreznik u mers akasä opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari sä rädiča sängur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rädičac." 15 Jeg ur adus isto aša sä pä mišj

kupijiš, sä pujä Isus mänjilje pä jeg sä lji blagoslovulaskä. Ali känd ur väzut aje učenici jej ljur svätit sä äj dä uđinä. 16 Isus lju čimat atunše la jäl sä u zäs: "Lasälji pä kupiji sä vijä la minji sä nu lji branalec, kä kraljevstva alu Dimizov pripadalešci alu dastafel ka jeg. 17 Anume, ju vä zäk: 'Kä kari gode no fi ka kupiji mišj ponizni nor puće sä tunji äm kraljevstva alu Dimizov.'" 18 Are unu vladar akulo kari u äntribat pä Isus: "Bun Učitelju, šje träbä sä fak sä kapät kust dä erikeš?" (aiōnios g166) 19 Ju zäs Isus aluj: "Adäšje mä čem pä minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. 20 Zapovedurije alu Dimizov šćijä: 'Nu fä preljub', 'Nu amurä', 'Nu fura', 'Nu svedočuli äm mišjunä', 'Poštivalešcic pä tatusu sä pä mumäta.'" 21 Jäl zäs: "Da sä asta am pätzat däm tänjireme ame." 22 Känd u auzät Isus aje, jäl ju zäs: "Ali ac ibizešci una stvarä: dući sä vindic kutotu šje aje, ämparcä banji alu saraši, šä tu vi ave gäzdäšijä äm nor. Atunše hajd sä sljedilešcimä pä minji." 23 Ali känd u auzät aje, tari su äntristat kä jäl are gäzdak ša nu gände kutotu sä vändä. 24 Känd u väzut Isus kitä dä tari su razočaralit, jäl u zäs: "Kitä dä grov äj dä eje kari äs gäzdäši sä tunji äm kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj ušuri äj alu devi sä tunji päm urečilje dä ak, dä kitä alu gäzdak sä tunji äm kraljevstva alu Dimizov." 26 Hej šje punje ureči ur zäs pä aje: "Šinji atunše poći fi spasalit?" 27 Isus u äntors vorba: "Šje äj nemoguće alu om, äj moguće alu Dimizov." 28 Atunše Petar u zäs: "Benji noj anj läsat kutotu, šä čanj sljedilit pä činji." 29 Isus u äntors u alor vorba: "Anume, ju vä zäk, kä Šinji gode äs lasä kasaš, ili pä bäsäcaš, ili pä fraciš, ili pä mumäsa sä pä tatusu, ili kupijiš päntru kraljevstva alu Dimizov, 30 a sä nu kapiči dä aje maj mult äm asta kust dä kit ave, a u käpäta pä altu svet kari vinji kustu dä erikeš." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Isus u čimat pä dvanaest apostolur la jäl, šä u zäs: "Punjec ureči, noj mäženj äm Jeruzalem sä kutotu akulo šje u fost skris dä la proroš äm kenvija sväntä dä minji, Fišoru Omuluj a aje su dogoduli: 32 Jej mu predali äm mänjilje alu ominj kari nus Židovi sä däm minji šor faši šuf, uj fi bätut, jeg mu skipa, 33 sä dä pä šje uj fi bičevälit šä uj fi amurät, ali dä pä aje ju uj usksrsnuli treča zuva." 34 Učenici nu šćije njimik dä asta. Elje vorbi ljur fost askunšä, šä jeg nor prišiput njimika šje sä ängände Isus. 35 Kum äs re apropi alen Jerihon, šjeva ka omu orb šäde pä drik sä kulduž. 36 Känd omu orb u auzät kä gärmadä trešji pä akulo, jäl su äntribat šje äj aje. 37 Aša jur spus kä Isus däm Nazaret u trikut pä akulo. 38 Pä aje u mužjat: "Isuse Fišoru alu David, mä arog la činji aj milä dä minji!" 39 Lume kari umbla äm nencí äj zäšje sä takä, ali jäl su apukat sä maj tari sä mužjaskä la jäl: "O Fišoru alu David aj milä dä minji!" 40 Atunše Isus u stat sä u dat zapoved sä äl adukä la jäl. Jäl lu äntribat: 41 "Šje gändešc sä fak päntru činji?" Šä jäl u äntors vorba: "O Domnu, ju gändešk sä väd!" 42 Isus ju zäs: "Ujtäči! Änkriðala ata ču ozdravalit." 43 Šä jäl odma u käpätat sä vadä. Šä lu sljedilit pä Isus, šä slavale pä Dimizov. Šä totä lume kari ur väzut däđe slavä alu Dimizov.

19 Isus u vinjiet äm Jerihon šä u trikut äm ala varuš. 2 Šä akulo are om šje sä cima Zakej. Jäl are glavni poreznik, šä are gäzdak. 3 Jäl äñšjarkä sä vadä pä Isus sä sä saznalaskä Šinji äj jäl. Ali nu äi puće sä äl vadä akulo asre mulc ominj daje kä jäl are niskä om. 4 Däm ala ränd jäl u aljärgat äm nencí šä

su urkat pā ljemn dā divlja smokvā ām nadā kā lu viđe daje kā Isus vinje pā aje kalje. 5 Kānd u vinjīt Isus pā lokula, jāl su ujtat sus šā lu vāzut pā jāl, šā ju zās: "Zakej, pāfriš haj žjos, kā ju trābā astās sā viju la činji akasā." 6 Šā jāl su āngribit sā vijā žjos šā lu apukat ku fālušājā. 7 Kānd ur vāzut lume aje, jej toc gumunje: "Jāl u merži la om kari āj grešnik!" 8 Zakej su skulat šā u zās: "Domnu, ujčāči! Ju dov žāmānātci dām gāzdāšīj ame alu sāraši. Šā dākā am ānšājlīt pā šjinjiva, āntork patru rāndur majmult." 9 Isus ju zās aluj: "Astās spasenje u vinjīt la asta kasa, kā šā asta āj fišjoru alu Abraham. 10 Kā ju Fišjoru alu Omuluj am vinjīt sā kotā šā sā spasalaskā pā ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzāt elje vorbi, kum are dapropi dā Jeruzalem, šā ominji sā gāndē kā kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat sā lji spuij maj una usporedbā. 12 Jāl u zās: "Unu gāzdak om su gātāt sā mergā ām dāparci pāmānt sā kapiči kraljevstva šā atunje sā sā āntorkā. 13 Jāl u čimat pā zeši (10) slugur, šā lju dat pola kila dā aržint, šā u zās: 'Fāšjec korist aje pān šje nu mā āntork.' 14 Ali ominji dām lokula aluj āl māržale, šā u mānat pā predstavnīš dā pā jāl sā zākā: 'Noj nu gāndēn asta om sā nji fiš kralj.' 15 Ali jāl su āntors ku autoritet dā kralj šā u dat zapovjed sā āj adukā pā slugurijelje alu kari u dat banj sā vijā dādānenči sā de izyještaj šje ur fākut ku banji. 16 Elši sluga kari u vinjīt, u zās: 'Domnu, banji aje mu adus dā zeši (10) majmult.' 17 Šā jāl u zās aluj: 'Māndru! Tu ješč bun sluga. Daje kā are vjeran ku mik, aku aj autoritet pā zeši (10) varušur.' 18 Altu om u vinjīt, šā u zās: 'Domnu, banji aje su rādikat dā šinjš (5) rāndur.' 19 Šā jāl u zās isto astuje: 'Ju cuj da autoritet pā šinjš (5) varušur.' 20 Šā treći (3) u zās: 'Domnu, aijšje āj banji aje, ju am pāzāt pāntru činji, am pus ām maramičā. 21 Mijā mi are frikā dā činji daje ka ješč strog om: Tu jej šje naj ulagalit šā akuljež šje naj sāmānat.' 22 Šā u zās kralju ām ānturšājlā dā vorba: 'Dām gura ata cuj suduli, njiš korist sluga! Tu šćijej kā mes om strog, šā jov šje nuj amnjov, šā akuljež šje nam sāmānat. 23 Atunje adišje nauj pus banji ām bankā? Sā vi putut šjeri banji ku kamaturije kānd maš āntorši.' 24 Atunje kralju u zās alu hej šje stāče akulo: 'Loc banji dā la jāl šā dādecāl alu ala kari ari zeši (10).' 25 Jej ur zās: 'Ali Domnu, jāl mar ari šinjš (5) kilā dā aržint!' 26 Ju vā zāk: Kari ari u ave majmult, a heje kari nari čak šā haj pucān šje ari u fi lot dā la jāl. 27 A alu dužmanji amej kari nu gāndē sā fjuv kraju alor, adušjecālji aijšje šā amurācālji ām oči amej!" 28 Kānd Isus u spus usporedbe, u mers maj pā dāparci pā kalje dā Jeruzalem. 29 Kānd Isus vinje mar apropi dā lok ām Betfaga šā Betanija la planina dā maslinur, jāl u mānat pā doj učenikur aluj ām nenči. 30 Jāl u zās: "Dušjec ām sat ām nenči. Kum vinjec ām lok, voj vic affa pā magar pā kari njime no šāzut. Dāzljigācāl šā adušjecāl la minji. 31 Dakā vu āntriba šjinjiva: 'Adišje āl dāzljiež?', numa zāj: 'Alu Domnu āj trābā.'" 32 Šā kari u fost mānatā ur aflat točno kum jāl u zās. 33 Čak šā kānd dāzljiga pā magar, gazdurlje u āntribat: "Adišje dāzljigāc?" 34 Šā ānturšājala dā vorba are: "Alu Domnu āj trābā." 35 Šā lu dus la Isus sā ur pus haljinurje alor pā magar šā u pus pā Isus sus pā jāl sā šādā. 36 Kum māržje jāl ām nenči, lume punje haljinurje alor pā drikū hundi prušule sā de čast alu Isus. 37 Šā baš kum vinje jāl apropi dā varuš hundi planina dā maslinur sā slābodi žjos, toc

učenici aluj sur apukat sā kānci ām mari fālušājā, šā dām tot graju slavale pā Dimizov dā kutotu mari čudur šje ur vāzut. 38 Jej mužje: "Blagoslovilit sā fijā kralj kari vinjī ām numilje alu Domnu! Putuljalā ām nor, šā slava alu Dimizov!" 39 Orikic dā farizej ām gārmadā jur zās: "Učitelju, zālji alu učenici atej sā nu svitaskā aje." 40 A Isus lju zās: "Dakā jej ur tāše, petrilje sur apuka sā mužjaskā ām slavā." 41 Kānd u vinjīt Isus maj apropi la varuš su apukat sā plāngā pā jej dasupra. 42 Atunje jāl u zās: "Sā vi ščut numa āstās šje adušji putuljala ata! Aku āj askunsā dā la oči atej. 43 Daje kā vinjī vreme kānd dužmanji atej ur riđika falur pālāngā činji, jej čur opkululi šā čur ānkuke dām totā parče. 44 Šā jej čur uništili pā činji do kraja šā kutotu šje kustā akulo šā nu maj rāmānje ām činji njiš una petrā pā alta petrā, kutotu pāntru aje kā nu aj prepoznulit vreme kānd Dimizov u vinjīt la činji." 45 Isus u mers ām Hram, šā su apukat sā lji māji afarā pā eje kari vindre šā kumpāra ām nontru. 46 Jāl u zās alor: "Skris āj ām svāntā kenvija: 'Kasa ame u fi kasa dā aruguminči' ali voj ac fākut 'špiljā dā pljačkaši!'" 47 Dā zuva Isus ānvāca ām Hram, a mar popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije šā alci vođur kari as re židovur planārže sā āl amori pā jāl. 48 Ali jej nor aflat njimika kum ar fašji aje, daje kā lume sā cānje apropi dā jāl, šā punje tarì ureči la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dā zakonu alu Mojsije šā alci vođur kari as re židovur ur vinjīt la Isus ām una zā kānd ānvāca pā lumi ām Hram šā propovjedale Hir fālos. 2 Jej lor āntribat pā jāl: "Pā alu šinji autoritet fašj stvaruriješće? Šinji cu dat asta autoritet?" 3 Jāl u zās: "Lasācāmā pā minji sā vā āntreb una stvar šā āj dā voj sā ām ānturšec vorba: 4 Anume Dimizov u zās alu Ivan sā bučuzaskā pā ominj, ili ominji u zās aje sā fakā?" 5 Jej ur svātit una ku alt šā zāsje: "Dākā anj zāšji 'dā la Dimizov', u āntriba: 'Adāšje atunje nu ānkriđec?' 6 Ali dākā anj zāšji noj: 'Dā la ominj', totā lume u vārlji petri pā noj sā nji amori. Kā jej ās uvjerilic kā Ivan are prorok." 7 Aša jej u āntors vorba kā jej nu šćije dā hundi u vinjīt autoritet sā bučuzaskā. 8 Šā Isus u zās: "Njiš ju nu vuj spunjī ku alu šinji autoritet fak stvaruriješće." 9 Isus su apukat sā spujā usporedbā alu lume: "Are unu om kari u sāmānat vinograd šā u lāsat ām najam vinogradu alu šjeva ka ominji, šā jāl atunje u fužit dām pāmāntula pā maj lungā vremi. 10 Kānd u vinjīt vreme, jāl u mānat pā sluga la ominj ām vinograd sā āj de parče aluj dām plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bātut šā lor mānat ku mānijile golji. 11 Atunje u mānat pā altu sluga ali šā pā jāl lor bātut, vredālit šā lor mānat ku mānijile golji. 12 Jāl u ānširkat sā māji pā treći sluga, ali šā pā jāl lor ranalit šā lor arukānt. 13 Gazda dā vinograd u zās pā aje: 'Šje sā fak? Ju uj māna pā fišjoru amnjov plākut. Dar kānd lu viđe pā jāl, pālāngā jāl ur ave respekt.' 14 Ali ominjije kānd lor vāzut sur ligizit āntri jej: 'Jāl āj nasljednik. Hajc sā āl amurānja ašā nasljedstva aluj sā nji rāmājai anovā.' 15 Atunje lor dus afarā dām vinograd sā lor amurāt. Aku šje u fašji gazda dā vinograd? 16 Jāl u vinjī šā u uništili pā ominjije. Šā u da ām najam vinogradu alu alci." Kānd u auzāt jej aje kum ominji urāt sā ponašalešči, jej ur zās: "Nu de Dimizov!" 17 Jāl su ujtat pā jej, šā u zās: "Skris āj svāntā kenvija: 'Petrā kari graditelji u vārljut āndārāt u fost aku petrā zaglavnā?' Šje značalešči asta?

18 Toc kari kađi pă petre u fi zdrubit pă dărăbelji, šă toc pă kari kađi u fi zdrubic." **19** Učitelji dă zakonu alu Mojsije šă mar popur ur ānsjirkat să puјă mānjlile pă jăl ām ala šas ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur prišijput kă jăl u spus dă asta usporedbă protiv dă jej. **20** Popi šă alic vođur āl pratate pă Isus šă or mānat pă ſpijun, ominj kari trije ka ominj direpc kari ar trăbuji să āl optužulaskă pă Isus ām ſjeva ſje ar zăſji krivo aša să āl adukă pă Isus ām mānjilie dă upravitelj alu Rim. **21** Aša lor āntribat pă jăl: "Učitelju, noj ſčijenj kă aje ſje zăſji šă ānvec āj točno, šă kă nu arec njisj ſefălj parći, ali tu ānvacă anume kalje lu Dimizov. **22** Aku āj benji dă noj židovur să plăćenj porez lu car ili nu?" **23** Isus u ſhvatalit kum jej as re lukavi šă lju zăs alor: **24** "Arătam banji ku kari plăćeš porezu. Aku alu ſjinji āj ubrazu šă numilje ſus?" Jej ur zăs: "Alu car." **25** "Atunſje plăćec alu car ſje āj pripadalešci lu car să dădec lu Dimizov ſje pripadalešci alu Dimizov!" **26** Jej nu puće să aflij njimika rov ām svatu aluj āntri toc lumi, šă jej asre āmirac la ānturşala dă vorba aluj, šă u tăkit. **27** Aku orikic saduceji kari zăſji kă njime nu su ſkula dăm morc ur vinjut la jăl, ku trik āntribală: **28** Jej ur zăs: "Učitelju, Mojsije u pus žos zakon păntru noj kă dakă fraćiſu omuluj ar muri šă lasă pă băšăcaš făr dă kupij, atunſje fraćiſu aluj trăbă să u āmirică šă să rădiſji familija păntru fraćiſu mort. **29** Undată asre ſhapči frac. Elſi u lot băšăcă šă u murit făr dă kupij. **30** Šă drugi u lotu pă je, ſă jăl u murit făr dă kupij. **31** Šă treći u lotu pă je. Maj toc ſhapči ur lotu šă ur murit, ſă njisj unu no avut kupij ku je. **32** Pă zadnjii ſă mujere u murit. **33** Aku lu ſjinji u fi băšăce kănd or uskrsnuli morci? Āngăndešči kă toc ſhapči ur avutu dă băšăcă." **34** Isus u āntors vorba alor: "Ām asta ſvet lume să āmirită ſă să ānsoră. (aiōn g165) **35** Ali eje kari ur fost ſmatralic vredni să uskrsnulaskă dăm morc njisj nu su ānsura, njisj nu să āmirită. (aiōn g165) **36** Šă jej nu poći maj mult nikad să mori, kă jej ās kupiji alu Dimizov daje kă ās riđikac dăm morc. Jej ās ka andeji. **37** Atunſje dă uskrsnuće ſă Mojsije u arătat aje ām ſvedočulala aluj dă grmu ſje arde. Akulo jăl ācamă pă Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, ſă Dimizovu lu Jakov, multă dobă dă pă ſje jej ur murit. **38** Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustă, kănd toc kustă păntru jăl." **39** Šjeva ka učitelji dă zakonu alu Mojsije u priznalit: "Učitelju, tu aj svitit benji!" **40** Dă pă aje jej nu sor maj āndurat să āl ānsjersji ku āntribul. **41** Isus u āntribat: "Šje găndešči jej kum ſvitešci dă Mesija kă āj numa Fișorju lu Car David? **42** David dă jăl sāngur ām kenvije dă Psalmur zăſji: 'Domnu u zăs alu Domnu amniov: Šăz pă desna parče ame. **43** Šă ju uj vărlij pă dužmanji atej dăſup pišorilje ateli.' **44** David jasno āl ācamă: 'Domnu', atunſje kum poći jăl să āj fiđa fișor?' **45** Isus ſvite lu učenici aluj a totă lume punje ureći. **46** Jăl u zăs: "Je ſama dă učitelji dă zakon alu Mojsije. Jej uživalešci să să ſetalaskă ām haljinur lunž ſă să fiđa pozdravalic ku poštovanje ām varuš pă trgur ſă jej plaſji să ſădă lokurlje časnii ām ſinagogur ſă pă nuntur. **47** Jej pljačkalešci pă udovicur ām kăšâlje alor, kănd faſji lunž aruguminică dă predstavă. Ali jej ur kăpăta maj gre kaznă."

21 Kum su ujtat ām sus Isus u văzut pă ominj găzdaſj kum bađa banj ām ſkatulă kari are ām Hram. **2** Jăl u văzutu isto aša pă mujere vădojă kum u pus ām nontru doj mišj banj

dăm aržint. **3** Isus u zăs: "Ju vă zăk anume, kă asta ſărakă vădojă anume u dat maj mult dăm toc jej. **4** Adiſje? Daje kă toc alcă or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov dăm aje ſje ave mult kănd mujere u dat dăm ſărăſijă ſă kutotu ſje ave dă kust." **5** Kănd učenici ſvite dă Hram, ſă zăſje kă ave măndri mar petri, ſă are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zăs: **6** "A dă eſče ſtvarur la ſje vă ujtăc aku, zuva u vinji, kănd njisj una petră no rămăneje ajiſe una pă alta. Jelji ur fi toči vărlijci ſos." **7** Jej lor āntribat pă jăl: "Učitelju kănd u fi aje? ſă ſefălj znakuvur ur fi kari ur zăſji kănd u fi?" **8** Jăl u zăs: "Ujtăcăvă ſă nu fijec zăbunijc. Multă lumi ur vinji ām numilje amniov ſă ur zăſji: 'Ju mes Mesija', ſă 'Vreme āj apropi.' Ali nu bađa sama la jej. **9** ſă kănd auzăc dă tabărur ſă dă nemirur nu fijec frikoš, kă eſče događajur trăbă ſă fiđa elſi ali kraju no vinji aša pă friš." **10** Jăl isto aša lju zăs: "Nacija ſur boruli protiv dă nacija, ſă kraljevſta protiv dă kraljevſta. **11** ſă u fi potresur pă različită lokur isto ka ſă fome ſă kugur. ſă pă nor ur fi frikoš ſtvarur dă văzut ſă urăci znakur. **12** Ali majnti dă ſje u fi kutotu asta, ſă vor apuka. Jej vur aduſji ām ſinagogur la ſud ſă vor bađa ām cemicur. Jej vur traže la kraljur ſă la alcă vladar daje kă ſčec učenici amej. **13** Kutotu asta vu da ſansă ſă ſvedočulec. **14** Ali nu vă brigalec ſje ac zăſji ām nencī dă obrană. **15** Kă ju voj da ām vreme firi ſă mărdulijă ām aje meră dă njime no puće ſă ſă obranalaskă dă aje, ili ſă ſă bată protiv dă aje. **16** ſă voj vic fi izdalic, da čak ſă dă la roditelji avoſtri ſă dă la frac ſă dă la njam, urtaſj, ſă orikic dăm voj ur fi amurăc. **17** Toc vor mărzăli daje kă ſčec učenici amej. **18** Tot njisj unu păr dă pă kapičilje avoſtri nu vu piri. **19** ſă dăkă nu odustanalec vic kăpăta kust dă erikeš." **20** Isus ſpunje: "Voj vic vide Jeruzalem opkolulit dă kătărji, atunſje voj ac ſci kă u fi uništen. **21** Atunſje eje ām regija Judeja trăbă ſă ſkepi ām planinur, eje kari kustă ām varuš trăbă ſă fugă dă akulo ſă heje păm satur ſă nu mergă ām varuš. **22** Kă ām elje zăļji dă oſvetă kutotu ſtvarurje dăm Kervija ſvântă ſur umplje. **23** Jao alu elje kari ās gărjonji ili răneješci pă căcă kupij ām zăļilje kă bjeda ſă mirgu protiv dă eje ominj u fi mari! **24** Orikic ur muri pă ſpica dă mač ſă ostali ur fi zarobulic āntră mulcă nacijur. Jeruzalem u fi kălkat dă la ominji kari nus ſidovi pă ſje nu lji treſji vreme dă vladalaš." **25** Isus ſpunje: "Akulo ur fi znakur, pă ſori, lună ſă pă ſčevilje, ſă ominji pă pămănt ur fi ām mari nevoljur, dă graju mari dă valovur. **26** Suflijičile ominjilor lu lăſa dă frikă dă ha ſje tek u vinji pă ſvet kă ſilurje dăm nor ſur zdrăniſina. **27** ſă atunſje jej ur ſvedoculi kă ju am vinjut Fișorju Omuluj pă oblak ku mari pučeri ſă ku ſlavă. **28** Kănd u fi asta ujtăcăvă ſus ſă rădiķac kapičilje kă Dimizov vinji ſă vă oslobudulaskă." **29** Isus lju ſpus ſporedbă: "Bađa ſama la ljemnu dă ſmokvă, ſă alčilje ljemnji! **30** Kit ſă punji liſturi, voj viđec kă vara āj apropi. **31** Isto aša kănd vi viđe asta kă u fi voj ac ſci kă kraljevſta lu Dimizov āj apropi. **32** Anume, ju pot zăſji: asta ominj kari kustă no fuži āndărăt majnti dă ſje kutotu asta no fi. **33** Norurlje ſă pămăntu u treſji āndărăt, ali vorbilje amelji nikad nor treſji." **34** Isus u zăs: "Nu lăſa brigur ām ſuflitic dă mănkari, butur ſă brigur dă asta kust, ſă nu vă dukă dă la Dimizov kă zuve poći ſă vijă. **35** dăm turdată. Kă u vinji pă ſoc bez obzira hundi kustăc pă pămănt. **36** Păzăc dăm ala rănd pă toči vremilje. ſă arugăcăvă ſă fijec ſpremni ſă

skápac dā kutotu asta šje u fi, šā sā pućec sā fijec ām nenće ame la Fišoru Omuluj fār dā frikā." 37 Ām totā zā Isus ānvāca ām Hram, ali nopcē jāl fužje afarā šā āš tāſje lok la planina dā maslinur. 38 Ali dā diminjaca rākorī, totā lume vinje sā pujā ureći la jāl ām Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elši zā dā blagdan dā pita fār dā kvas. 2 Mar popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije planarze kum ar puće sā amori pā Isus ali alor lij are frikā dā lumi. 3 Atunše Sotona u tunat ām Juda Iskariot, kari are unu dām dvanaest (12) apostola. 4 Jāl u mers šā su ligizit ku mar popur šā ku stražari dā Hram kum ar puće sā āl izdalaskā pā Isus. 5 Jej asre fāloš dā aje šā sor ligizit ku Juda sā āj de banj. 6 Juda su ligizit šā atunše su ujitat dā prilikā sā āl izdalaskā pā jāl afarā pā askuns fār dā lumi. 7 Zuva dā Pita fār dā kvas, u vinjut pā kalji birkuca pā Pashā a aje trābuje sā fijā žrtvovalitā. 8 Aša Isus u mānat pā Petar šā pā Ivan šā lju zās: "Dušjec šā pripremleč večera dā Pashā pāntru noj sā mānkānj." 9 Jej lor āntribat pā jāl: "Hundi gāndešč sā pripremlejen?" 10 Jāl lju zās alor: "Punjec ureći, kum vinjec ām varuš, voj ac aſla pā om kari duſji mari bukal dā apā. Sljedilecāl pān la kasa hundi merži. 11 Atunše zāſjec lu kapu dā kasā: "Učitelju āntrabā, Hundī āj soba ām kari pot mānka večera dā Pashā ku učenici amej?" 12 Jāl cu arāta atunše soba sus pā kat mari šā opremilitā ku kutotu. Fāſjec pripremleče akulo." 13 Aša jej ur mers šā ur aſlat stvarurje kum Isus ljur zās, šā jej ur fākut priprema dā večera pā Pashā. 14 Kānd u vinjut vreme sā mānāſji una, Isus ū lot lok la masā, šā ku jāl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jāl u zās: "Ju am avut mari vojā sā am večera dā Pashā ku voj majnti dā ſje uj patali ku morče. 16 Ju vā zāk kā nikad maj mult nu uj mānka večera dā Pashā majnti dā ſje nu su ispunuli ām kraljevstva lu Dimizov." 17 Atunše u lot kljištaru ku vin šā u dat hvalā alu Dimizov, šā u zās: "Loc asta šā āmpārcāc āntri voj. 18 Ām napoj, ju vā zāk, ju noj be dā plodu dā strugur pān ſje no vinji kraljevstva lu Dimizov." 19 Isus u lot pita, šā u dat hvalā alu Dimizov, u rupt ām dovā šā u dat la učenici aluj šā u zās: "Asta āj tela ame, kari u fost datā pāntru voj. Fāſjec asta ām āngāndalā dā minji." 20 Šā isto aša dā pā mānkari, jāl u lot kljištaru dām kari toc ur be šā u zās: "Asta kljištar āj novi zavjet ām sānžilje amnjov, kari āj vārsat pāntru voj. 21 Ujtācāvā kā izdajica ame āj la masā apropi dā minji! 22 Ju Fišoru Omuluj uj muri kā aša are skris ām nencí ali jao lu omula kari mu izdalit!" 23 Pā aje jej sor apukat sā sā āntrebi una pā alt kari ar faſji aje. 24 Isto aša su apukat apostoli unu svat āntri jej, ka ſjinji ar trābuji sā fijā maj mari ānträ jej. 25 Aša Isus u zās: "Kraljevi dā asta svet vladalešči ku narodu pā koristu alor šā ari pučeri pā jej, šā jej sāngur zāſji kā faſji benji. 26 Ali nu āj aša ku voj! Lasāc pā maj mari dām voj sā fijā hāl maj ponizni, a hāl maj bātārn ka sluga. 27 Aku ſjinji āj maj mari, gostu la masā ili poslužitelju kari āj sluga? Hāl kari āj la masā da nu? Ali ujtāči, ju mes ajiſje ku voj ali ka sluga avostru. 28 Voj ac rāmas ku minji pām ānšjirkalurje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnjov kraljevstva mijā, aša isto, ju voj da avovā, 30 pravo sā mānkāc šā sā bijec la masa ame ām kraljevstva ame, šā sā ſādec pā prijestolje, sā sudulec pā dvanaest plemurlje dā Izrael." 31 Isus u zās: "Šā tu Šimun, Šimun, punji ureći! Sotona

u ſjurit dopuštenje sā vā iskušulaskā ka pā pšenica ām sito. 32 Ali ju mam arugat pāntru činji, dā ānkrīdala ata sā nu kadā. Šā tu trābā sā āmbālurec ām vjerā pā fraci atej kānd vij ām napoj la minji." 33 Petar u zās: "Domnje ju mes spreman sā mā duk ām čemicā šā sā mor ku činji!" 34 Isus u āntors vorba: "Lasā mā sā ac zāk kā kukošu no kukuruzu astās majnti dā ſje tu mi tāgādi ām tri rāndur kā nu mā kunošč." 35 Isus jarā lju āntribat: "Kānd vam mānat afarā fār dā dibularuš šā fār dā tāſč, ili cipiliš, arec ām ſjeva ka potreba?" Jej u zās: "Nu." 36 Ali jāl u svātit: "Maj mejnkuļo, dakā avec dibularuš jec ku voj, šā isto aša šā taška šā dakā nu aj mač vindī ūbac šā kumpārā mač. 37 Kā sigurno trābā sā sā ispunulaskā ſje are skris dā minji, anume: 'Jāl are smaratil dā zločinac'—isto ſje u zās proroci dā minji trābā sā sā ispunulaskā." 38 Atunše jej u zās: "Ujtāči Domnje, noj avenj doj mačur." Jāl u āntors vorba: "Aku āj dāſtul ku asta svat." 39 Isus u mers aku la Planina dā maslinur, kum ave jāl običaj sā faktā, šā učenici aluj ur vinjut ku jāl. 40 Kānd u vinjut jāl pā lok, jāl u zās alor: "Arugācāvā dā aje sā nu kādec ām kušnājā!" 41 Jāl su maknulit āndārāt dā la jej aša dā parči ka kum aj vārliji petrā, šā u kāzut pā dinuc, šā sā aruga. 42 Jāl u zās: "Tata, dakā tu gāndešč je kljištarusta dā patnjā dā la minji! Jarā nu fijā ame vojā mar ata fijā fākutā!" 43 Atunše anđalu dām nor u vinjut šā lu āmbālurit pā jāl. 44 Kum are ām mari mukur jāl šā maj tari sā aruga. Šā znoju aluj su fākut ām kaplijicur, dā sānži kura pā pāmānt. 45 Atunše Isus su skulat dām aruguminči šā u mers ām napoj la apostoli aluj. Jāl lju aſlat kum sā kulka činjic dā žalji. 46 Aša jāl lju zās: "Adāſje vā kulkāc? Skulācāvā šā arugācāvā sā nu kādec ām kušnājā!" 47 Isus inka svite kānd ur vinjut mulc ominj. Jej ur vinjut dā pā jāl. Unu dām jej are šā Juda unu dām dvanaest (12) apostolur. Jāl u vinjut dā apropi la Isus šā lu surutat ām ubraz. 48 Ali Isus ju zās aluj: "Juda, izdalešč pā minji, Fišoru alu Omuluj, ku surutala?" 49 Apostoli kānd u vāzut ſje su dogodulit jej ur āntribat: "Domnu, sā nji bāčenj ku mačurje?" 50 Šā unu dām jej u luvit ku maču pā sluga lu popa mari, šā ju tjet ureče. 51 Isus u zās: "Dāſtul, nu maj vā bāčec!" Jāl u pus māna pā ureći šā lu iscjelilit. 52 Atunše Isus u zās lu mar popur šā lu straža dā Hram, šā lu bātārnji kari ur vinjut afarā protiv dā jāl: "Ac vinjut ku mačur šā ku palicur ka pā buntovnik?" 53 Nikad nac rāđikat njis ūježiju protiv dā minji kānd arem ku voj ām totā zā ām Hram. Ali aku āj vreme avostra ſā sā vladalaskā tama." 54 Atunše jej lor apukat pā Isus, lor dus āndārāt šā lor dus la kasa la maj mari popā. Petar sljedile pā dāparči. 55 Fok ur fākut ām sredina dā udvar, šā kum ūde lume akulo, Petar u vinjut āntri jej. 56 Una tānārā ūlukinja lu vāzut kā ūadi ām lumina dā fok, u mucāt pā jāl tari šā u zās dā pā aje: "Omusta are ku jāl isto." 57 Ali jāl u tāgādit šā u zās: "Nu, ju nu mes. Ju nu āl kunosk pā jāl!" 58 Nu mult dā pā aje altu om lu vāzut šā u zās: "Spunj! Tu jeć ūnu dām jej!" Ali Petar u āntors vorba: "Ju nu mes!" 59 Hundiva ūnu ūas dā pā aje altu om uporno tvrdāle: "Sigurno, asta om are ku jāl, kā jāl āj Galilejac!" 60 Ali Petar u zās: "Ju nu ūčuv dā ſje svitešč!" Šā točno atunše kānd inka svite, kukošu u kukuruzāt. 61 Domnu su āntors šā su ujitat pā Petar. Šā vorbilje lu Domnuluj ur vinjut ām napoj la Petar, kum u zās jāl: "Majnti dā ſje kukošu u kukuruzā astās tu mi tāgādi pā minji ām tri rāndur." 62 Šā Petar u mers afarā šā plāngānt tari.

63 Ominji kari āl pāže pā Isus āš fāšje šjuf dām jāl sā āl bāče. 64 Jej ur pus fljancā pā oč, āl luve ām ubraz šā sā akāca dā jāl: "Ajde prorokulešči! Spunjii nji šjinji ču luvit ām ubraz?" 65 Šā jej alu Isus ur zās maj mulči urāči vorbi. 66 Dā rākori ām alta zā, bātārnji, una ku mar popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije, ur adus pā Isus ām nenče dā sudu alor. 67 Jej ur zās: "Spunjini dākā ješč tu Krist." Jāl u āntors vorba: "Sā vā spuj nu mac ānkredi, 68 šā sā vā āntreb pā voj dā Krist, voj nu ac āntorši vorba. 69 Aku maj menkulo ju, Fišjoru alu Omuluj, uj fi ām pučeri pā desna parci dā māna lu Dimizov." 70 Šā jej toc ur zās, "Atunše tu ješč Fišjoru alu Dimizov?" Šā jāl u āntors vorba: "Da baš kum zāšjec! Ju mes!" 71 Atunše jej or zās: "Šefālj dokazur maj mult nji trābujā? Noj sāngur anj auzāt dām gura aluj!"

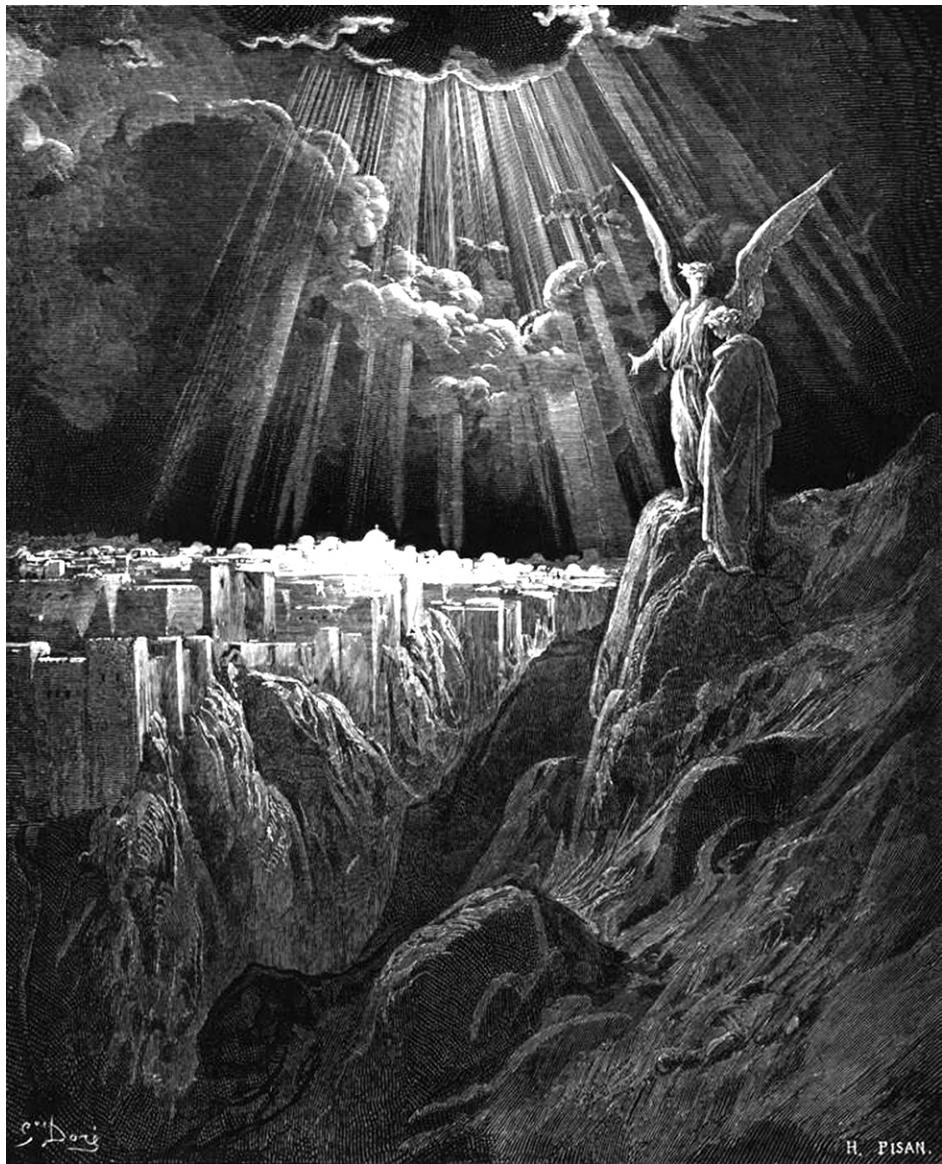
23 Toc kari as re dio dā sud sor skulat šā lor adus pā Isus la Pilat. 2 Šā jej sor apukat sā adukā optužbur protiv dā jāl: "Noj anj aflat kum strikā pā lumi. Jāl u zabranalit sā sā plāčaskā porezu lu Caru dā Rim. Jāl tvrdālešči kā jāl āj Krist Car." 3 Pilat lu āntribat: "Ješč tu Car dā Židov?" Isus u āntors vorba: "Da kum aj zās tu." 4 Pilat u zās atunše lu mar popur šā lu gārmadā dā lumi, "Ju nam aflat njimika dā šje laš optužuli šā suduli." 5 Ali jej šā maj tari navalale: "Jāl bunulešči pā toc pā pāmāntu anostru. Su apukat sā ānveci ām Galileja šā u vinjīt ām Jeruzalem." 6 Kānd u auzāt Pilat kā sā svitešči dā Galileja, jāl u āntribat: "Āj omusta dām loku Galileja?" 7 Kum are informiran Isus pripadale alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mānat la Herod kari are ām Jeruzalem atunše. 8 Herod are fālos kā vedī pā Isus. Kā dā mult gānde sā āl vadā pā Jāl daje kā u auzāt mult dā jāl, šā Herod sā nadale kā lu vide sā fākā čudur. 9 Herod svite mult, āntriba mulči, ali nu ju fost āntors njiš una vorba. 10 Mar popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije asre isto akulo sā jej ur zās tari mar optužbur protiv dā Isus. 11 Atunše Herod šā stražurlje aluj šā fāšje šodā dām Isus šā āl fāšje bulānd. Jej lor āmbrākat pā jāl ām haljinur dā Car šā lor mānat la Pilat. 12 Šā ām aje zā Pilat šā Herod kari asre dužmanjaku asre urtaš. 13 Atunše Pilat u čimat una pā mar popur šā pā alci vođur kari as re židovi šā pā gārmadā dā lumi. 14 Jāl lju zās: "Voj ac adus pā omusta kā bunule pā lumi ali ju vā uvjerālesk kā kānd āl ispičem nam aflat njiš šefālj krivicā am jāl. Jāl nu āj duvinā njiš dā una krivicā dā šje ac optužulit. 15 Njiš Herod nu aflat njimik ām jāl, kapu lu mānat ām napoj la noj. Jāl no fākut njimika sā zavredilaskā kaznā dā morči. 16 Ju uj da sā āl bičalaskā benji benj šā luj slābuzā." 18 Ali jej ur mužijt ām grupur tari, "Āndārāt ku omusta! Noj gāndenj sā āl slābož pā Baraba!" 19 (Baraba are ām čemicā kā bunule pā lumi ām Jeruzalem šā u amurāt.) 20 Pilat daje gānde sā slābodā pā Isus šā aša lju svātit alor ām napoj, 21 Ali jej tot ur mužijt maj tari: "Punjecāl pā krušji! Punjecāl pā krušji!" 22 Atunše po treći rānd, jāl lju svātit alor: "Adišje? Spunjecām šje rov u fākut omusta? Ju nu pot aflu njimik rov sā zaslužulaskā morči. Aša luj dā sā āl bičalaskā šā atunše lāsa sā fugā." 23 Ali jej mužje šā maj tari, šā zahtjevale sā āl pujā pā krušji. Šā napokon jej ur kāpātat šje gānde. 24 Pilat u dat zapovjed sā sā fākā kazna šje ur zahtjevalit jej. 25 Aša ām tokmāku zahtjevula, jāl u slābuzāt dām čemicā pā om šje u rādikat bunā šā u amurāt ali jāl u āntors pā Isus la jej sā āl pujā pā krušji. 26 Šā kum lor dus āndārāt pā Isus, jej

ur apukat pā om šje sā čima Šimun, dām varušu Cirena, kari vinje akasā dām sat. Jej ur pus krušje pā jāl sā dukā ām loku lu Isus. 27 Multā lumi āl sljedile pā Isus šā mujer kari plānžje šā žalale pā jāl. 28 Isus su āntors la jej šā lju zās: "Mujerilje dām Jeruzalem, nu plānžjec pāntru minji, mar plānžjec pāntru voj šā pāntru kupiji avoštři. 29 Kā anume u vinji vremi kānd ur zāšji lume, 'Blagoslovulici ās elje kari nikad no ar avut šā injimilje kari nikad nor purtat kupij šā cācālje kari nikad nor avut lapci ām jelji!' 30 Lume sor apuka atunše sā zākā lu planinur: 'Kādec žos pā noj!' Šā lu dalur: 'Astupāčanji!' 31 Kā dākā fašji dastafelji stvarur lu ījemnijile verž, šje nar puće sā peci uskat?" 32 Akulo asre isto doj alci, amāndo kriminalci kari trābā sā fija pus pā krušji sā mori ku Isus una. 33 Kānd ur vinjīt pā loku šje sā čima osu dā kap, jej lor apukat šā lor pus pā krušji, una ku doj kriminalci, unu pā desna, unu pā ljeva parče aluj. 34 Šā Isus u zās: "Tata Dimizovu amnjov, jartālji kā jej nu ščijā šje fašji." Šā vojnici ur skos kockā sā sā āmperci dām coljilje aluj āntri jej. 35 Lume stāče šā sā ujta; šā vladarur asre akulo sā āl rāde: "Jāl u spasalit pā alci. Aku dākā āj Krist, akuljes dā la Dimizov, lasā sā sā spasalaskā sāngur!" 36 Kātānijilje isto āš fāšje šjuf dām jāl. Šā jej ur vinjīt šā u āmbijet aluj ucāt. 37 Jej ur zās: "Dakā ješč tu Caru dā Židov, spasaleščići pā činji sāngur!" 38 Sus la kap are skris: "Asta āj Caru dā Židov." 39 Unu dām eje kriminalci kari ās re puš pā krušji ku Isus āl vredile šā jāl u zās: "Dakā ješč tu Krist, atunše spasaleščići, šā pā noj isto!" 40 Altu kriminalac lu mužijt pā elši šā u zās: "Nu ci frikā dā Dimizov? Tārpālešč ista kazna ka jāl. 41 Tu šā ju ščenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kāpātat kaznā dā lukrurlje relji, ali omusta no fākut njimika." 42 Atunše ju zās lu Isus: "Isuse, āngāndeščici tu dā minji kānd vi vinji ām kraljevstva ata." 43 Isus ju zās ām ānturšjalā dā vorba: "Anume, ju āc zāk: astās vi fi ku minji ām Raj!" 44 Kānd are hundīva dāmijnaza, are āntunjerik āntreg pāmāntu pān ām tri (3) ūasur. 45 Sorilje are āntunjerik, šā feringa ām Hram su tijet pā pola. 46 Atunše Isus u plāns ām graj tari šā zāšje: "Tata ām mānijilje atelji ju puž duhu amnjov." Kānd u zās Isus asta, jāl u murit. 47 Kānd u vāzut asta kapetanu šje u fost, jāl u slavalit pā Dimizov kum u zās: "Omusta are sigurno pravedan!" 48 Šā totā lume kari sor akuljes sā vadā kum lor punji pā krušji, kānd ur vāzut šje u fost, ur mers akasā šā āl bāče dā žalji čepurtlje. 49 Ali toc kari āl kunušće pā jāl una ku mujerilje kari ur vinjīt ku Isus dām Galileja stāče šā sā ujta dā dāparci. 50 Are om šje sā čima Josip. Jāl are član dā mari sud dā Židov. Bun om šā pravedan 51 kari no dat pā prav la odlukurje šje ur fākut ku Isus. Jāl are dām Arimateja, unu varuš la Judeja šā are dām unu kari aščipta sā vījā kraljevstvo lu Dimizov. 52 Omusta u mers la Pilat šā lu āntribat dākā poči kāpāta tela lu Isus. 53 Josip u lot žos pā Isus dā pā krušji šā lu ānvālit ām plahtā. Šā lu pus ām gropā šje are sklesalitā dām petrā ām kari inka njime no fost āngrupatā. 54 Zuva dā pripremāt are šā zuva dā sāmbāta vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjīt ku Isus dām Galileja isto āl sljedile. Jelji ur vāzut gropā, šā kum are tela aluj postavalitā. 56 Aša ur mers ām napoj šā ur pripremilit uloj šā parfemur sā ungā tela alu Isus, ali pā zuva dā sāmbāta jej sā odmarale dā pā zapovjed alu Mojsije.

24 Elsi zuva dā sāptāmānā, are duminjika, tari dā āminjaca mujerilje ur mers la gropā, šā adušje uloj ku miros šje

ur pripremit. 2 Jej ur aflat petrā kā u fost āntorsā āndārāt dā la gropā. 3 Kānd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. 4 Šā atunše, kānd inka stācē akulo ām šok, uitāci! Doj ominj stācē lāngā jelj ām colji šje svitlāze. 5 Mujerilje sur ānfrikušat tari, kapu sur poklonulit pān la pāmānt ku ubrazu šā ominji litor zās: "Adišje kutāc pā om ām kust āntrā ominj morc? 6 Jāl nuj ajiše. Jāl u uskrsnulit! Āngāndēcāvā šje vu zās jāl kānd are inka ām Galileja: 7 'Trābā ju Fišoru Omuluj sā fjuv dat ām mānjilje lu ominji rej šā sā mā puji pā kruši daje sā uskrsnulaskā pā trečā (3) zā.' 8 Atunše jej sor āngāndit dā vorbilje aluj. 9 Kānd sor āntors dā la gropā kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur šā alu toc. 10 Jelj as re Marija dām varušu Magdala, Ivana šā Marija, mumāsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. 11 Ali puvešce alu mujerilje litor su vāzut alu apostolur kā svite bulunzemī, dā aša nu litor ānkrizut. 12 Ali Petar su skulat šā u aljirgat la gropā. Akulo u stat sā sā ujci ām nontru, šā u vāzut numa plahtā. Atunše u mers ām napoj hundī are šā sā āntriba šje u fost aje. 13 Ām aje ista zuva doj (2) učenikur māržje ām lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dām Jeruzalem. 14 Jej svite una ku alt šje u fost. 15 Atunše kānd svite šā kānd sā āntriba dā kutotu aje, Isus sāngur u vinjut šā umbla ku jej. 16 Ali alu oči alor are uskratalit sā nu āl kunoskā pā Isus. 17 Isus litor āntribat pā jej: "Šā šje raspravljalec aša iskreno kānd umblāc?" Šā jej or stat trišč. 18 Unu dām jej, unu kari sā čima Kleofa, ju āntors vorba: "Ješč tu jedini stranac ām Jeruzalem kari nu ūćījā šje u fost ajiše ām zadnji par zāljī?" 19 Isus u āntribat: "Šje u fost?" Jej ur āntors vorba: "Dā kutotu šje su dogodulit ku Isus dām Nazaret. Jāl are Prorok, om bālour ām djetur, šā ām vorbi ām njenēce lu Dimizov, šā la lumi. 20 Mar popur šā anoštī poglavavar lor dat sā sudulaskā pā Isus pā morči, šā jej lur pus pā kruši! 21 Noj nji nadalenj kā āj jāl ala unu kari u otkipili Izrael. Šā astās āj trečā (3) zuva dā atunše. 22 Ali pā aje kutotu orikiči mujer dām grupa anostrā nju iznenadalit benji benj. Dā rākori dā diminjacasta jelj u mers la gropā. 23 Jelj nu ur aflat tela aluj, mar ur vinjut ām napoj sā nji zākā kā u vāzut vizijā dā andelj dā kari ur zās kā Isus vāj ām kust. 24 Orikič dām grupa anostrā ur mers la gropā sā vadā šā ur aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor vāzut pā jāl." 25 Šā Isus litor zās: "O voj ominj bulānž šā ām sulfičilje avoštī nu ščec spremni sā ānkriđec šje ur zās proroci! 26 Nar trābuji Krist sā patalaskā dā toči stvarurlješće šā atunše Dimizov sā āl proslavalaskā?" 27 Jāl u spus māj menkulo šje are zās dā jāl, ām toči svāntā kenvijur; su apukat ku Mojsije šā pām toc Proroci. 28 Kānd ur vinjut dapropi ām lok hundī māržje, Isus su arātat ām namjerā sā mergā maj menkulo. 29 Ali jej lor nagovorulit sā rāmāji. "Rāmānji ku noj; mar āj kasno. Zuva āj mar gata." Atunše jāl u mers ām nontru sā rāmāji ku jej. 30 Atunše kānd are ku jej la masā, Isus u lot pitā, u blagoslovulitu šā u rupt ām dovā šā litor dat alor. 31 Aku oči alor puče sā vadā, šā jej lor kunuskut, šā dā pā aje Isus u nestalit. 32 Šā jej ur zās una la alt: "Nu nji arde sulfičilje anoštī kānd svite jāl ku noj pā kalji, šā kānd nji objasnale jāl svāntā kenvijā?" 33 Atunše jej sor skulat šā ur mers ām napoj ām Jeruzalem. Akulo ur aflat pā jedanaest (11) apostolur una pā kupā, šā pā orikiči alci ku jej. 34 Ešće litor spus: "Domnu anume u uskrsnulit, šā su arātat la Šimun." 35 Doj (2) učenikur ur spus

še ur pācāt pā kalji, šā kum lor kunuskut kānd u rupt pita. 36 Čak šā kānd svite dā aje šje ur pācāt, Isus stācē akulo āntrā jej šā jāl litor zās: "Putuljalā fijā ku voi!" 37 Jej as re Zubunjic šā ānfrikušac kā jej gānde kā veđi duh. 38 Ali Isus u zās: "Adišje vi frikā? Šā adāšje vinji sumnjur ām sulfičilje avoštī? 39 Ujtācāvā la pišorilje amelji šā la mānjilje amelji! Ujtācāvā ju mes! Punjec mānjilje šā uvjerilecāvā, kā duh nari karnji šā osā kum viđec kum ju am." 40 Kānd u zās asta jāl litor arātat mānjilje šā pišorilje. 41 Ali dā fālušuja mari, jej inka nu ānkriđe, šā sā čudule. Jāl litor zās: "Avec ajiše šjeva dā mānkat?" 42 Jej jur dat aluj dārab dā pešči fript. 43 Isus u lot šā u mānkat ām nenēce alor. 44 Isus litor zās: "Asta āj aje šje ju vā svitem avovā kānd arem inka ku voi: kutotu stvarurlje kari dā minji as re skrišā ām zakonu lu Mojsije, šā ām kenvijurje dā prorokur šā ām Psalmur trābuje sā sā ispunulaskā." 45 Atunše jāl litor dāsvākut gāndurlje alor sā potā sā prijepli svāntā kenvija. 46 Jej u zās: "Asta āj skris ām svāntā kenvijā: kā Krist trābā sā patalaskā šā sā uskrsnulaskā dām morc pā trečā (3) zā." 47 Isto aša ānkājalā šā jirtala dā grehur ar trābuji sā fijā propovjedalići ām numilje aluj alu toči nacijurje aša Dimizov litor jirta grehurlje alor, šā sā sā apuši elši ku propovjed ām Jeruzalem. 48 Voj ščec svedoci dā stvarurlješće. 49 Šā ju uj mānā žos pā voj Duh svānt šje Tata amnjov u igirit. Ali rāmānjec ajiše ām varuš pān šje nu vic fi āmbrākac ku pučeri dā sus!" 50 Isus litor dus dā apropi ām lok Betanija. Jāl u rādikat mānjilje ām sus šā litor blagoslovulit pā jej. 51 Šā kānd litor blagoslovule pā jej, jāl u fost rādikat šā dus sus ām nor. 52 Jej sā klanjale la jāl, šā ku fulušuje mari sur āntors ām Jeruzalem, 53 šā ām Hram cijelo vreme āl blagoslovule pā Dimizov.

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând:

*'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei,
iar ei vor fi poporul Lui. și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'*

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Strong's: g12

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Strong's: g126

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek

Speech: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Strong's: g165

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Strong's: g166

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Strong's: g1067

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Strong's: g86

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Strong's: g3041 g4442

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol

Language: Hebrew

Speech: proper noun, place

Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses

Strong's: h7585

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Strong's: g5020

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25

1 Peter 4:11

1 Peter 5:11

2 Peter 3:18

1 John 2:17

2 John 1:2

Jude 1:13

Jude 1:25

Revelation 1:6

Revelation 1:18

Revelation 4:9

Revelation 4:10

Revelation 5:13

Revelation 7:12

Revelation 10:6

Revelation 11:15

Revelation 14:11

Revelation 15:7

Revelation 19:3

Revelation 20:10

Revelation 22:5

aīdios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

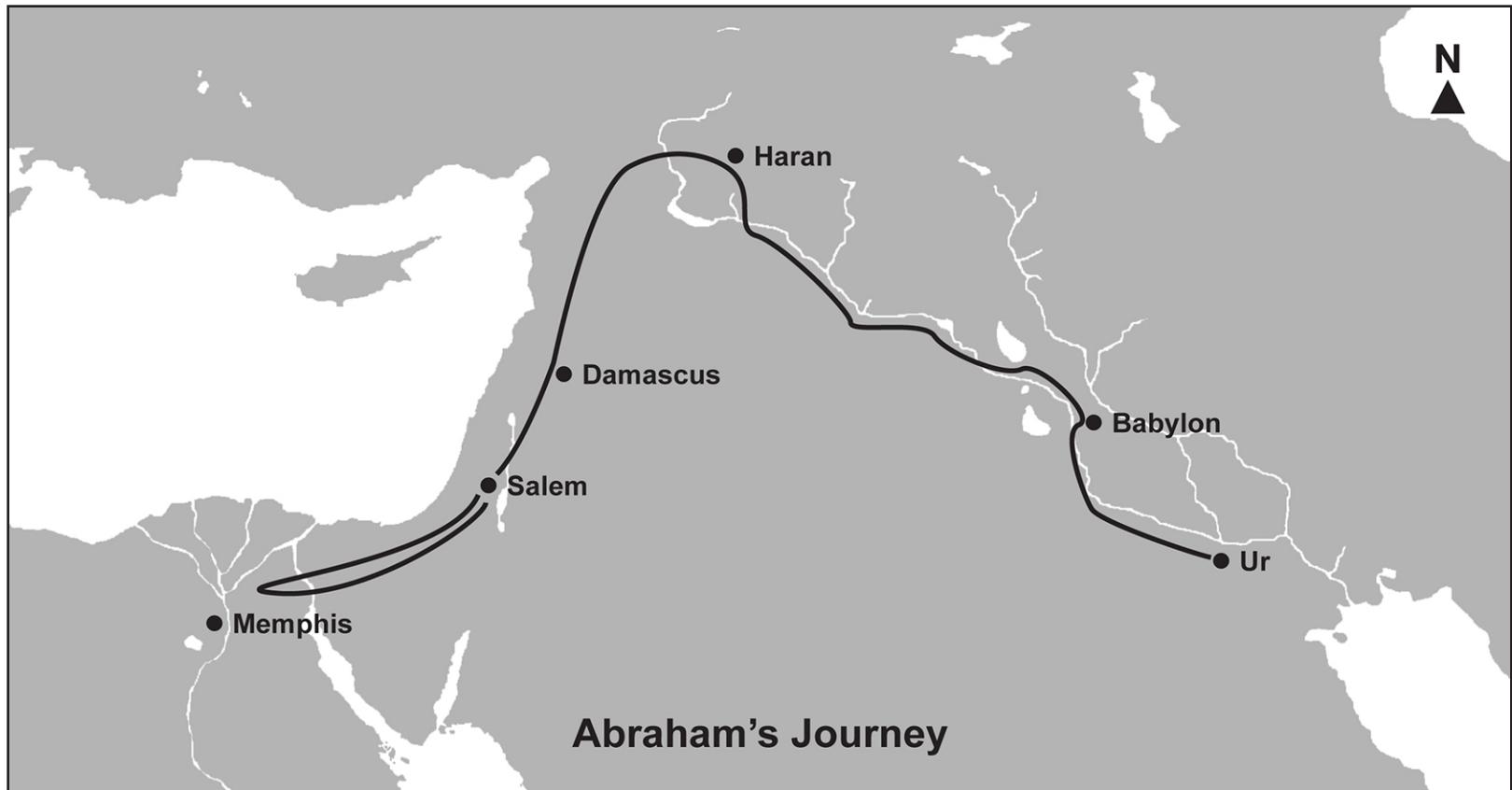
aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
1 Timothy 6:19
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

Geenna
Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43
Mark 9:45
Mark 9:47

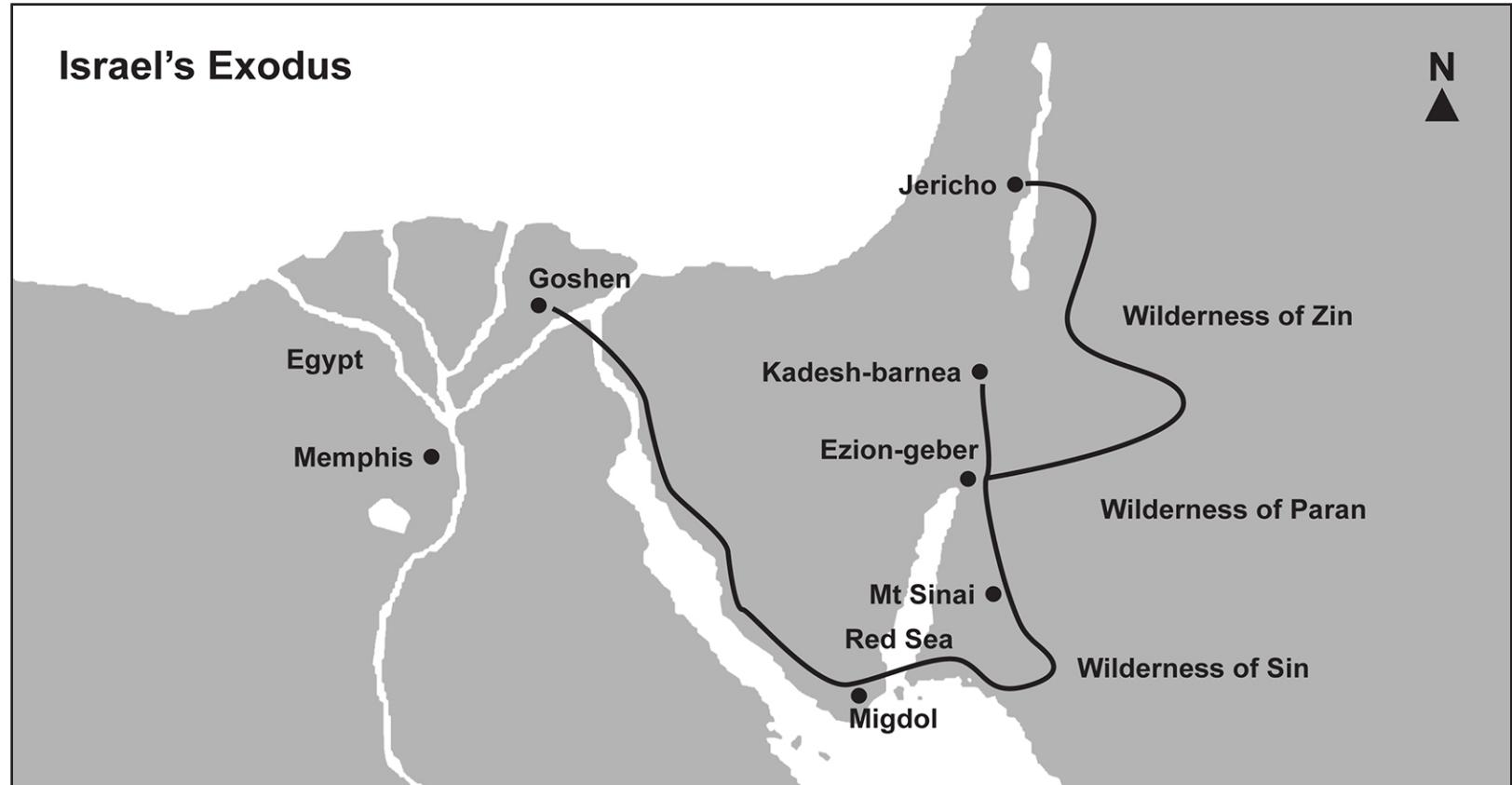
Luka 12:5
James 3:6
Hadēs
Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14
Limnē Pyr
Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8
Sheol
Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5
Tartaroō
2 Peter 2:4
Questioned
None yet noted

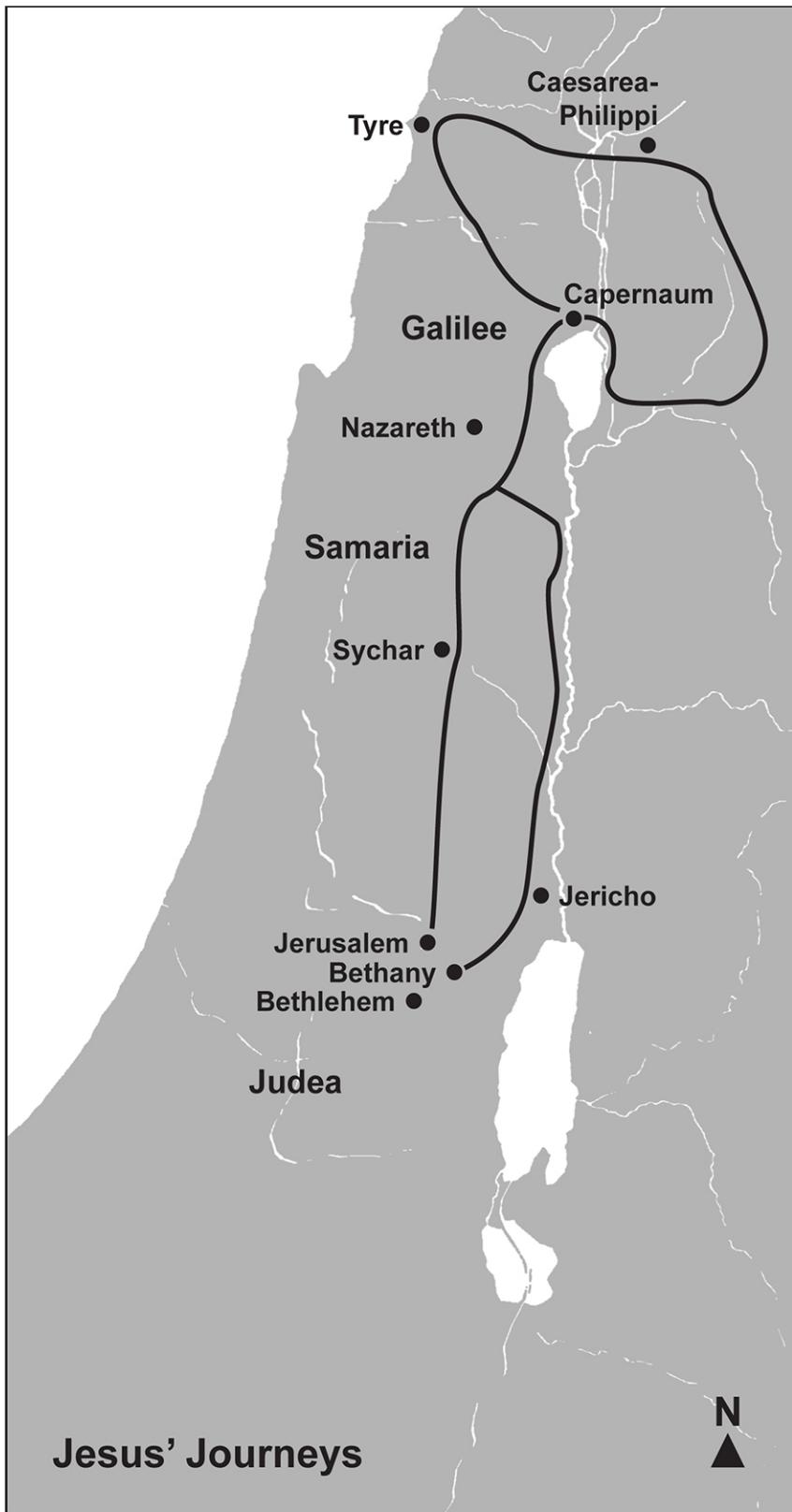
Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

Israel's Exodus

N
▲

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis:
'S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război.' - Exodul 13:17

Jesus' Journeys

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să ſi dea viață ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3 Mankind is created in God's image, male and female He created us					
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19 Sin entered the world through Adam and then death through sin					
When are we? ▼								
Where are we?			Innocence		Fallen			Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age
								New Heavens and Earth
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command	Genesis 1:1 No Creation No people	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise			
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment			
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			
		Imprisoned	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus	Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abyss		
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			
		First Beast						
		False Prophet						
		Satan						
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7 For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all					

Prepared for the Devil and his Angels

Bayash at AionianBible.org/Lake-of-Fire

The Aionian Bible shows the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail,*" Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid,*" because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you,*" John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19